

Nepriklausoma

Lietuva

4p (LKP) 2828

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 9 1982 KOVO – MARCH 4 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 30 c.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

GALIMA KELIAUTI

Lenkijos karinė vyriausybė atšaukė draudimą keliauti krašto viduje. Lenkai tačiau dar vis neturi teisės naktį vaikščioti ar važinėti gatvėmis, palikta griežta cenzūra ir neleidžiama išvykti į užsienį.

Vidaus Reikalų ministeris pareiškė, jog svarstomas automatinis telefoninių pasikalbėjimų atstatymas ir įspėjo dėl naujų "terorizmo veiksmų". Disidentai, kurie nepripažįsta komunistų partijos aukščiausiojo autoriteto, galėtų būti deportuoti, pareiškė jis /tik nepasakė, kur/. Šie jo pareiškimai buvo adaryti Jaruzelskio keilionės į Maskvą išvakarėse.

Lenkų radijas perdavė krašto Kat. Bažnyčios vyskupų atsisaukimą, kuriame raginama testuoti pasikalbėjimus karinės valdžios ir nepriklausomos unijos Solidarnosė narių /ji suspenduota, įvedus karo stovį/. Atsisaukime išcenzūruotas sąlymas nutraukti karo stovį.

Tokios nedidelės karinės vyriausybės nuolaidos – joks siurprizas, nes Jaruzelskis pasakęs komunistų partijos vadams praeitą savaitę, jog JAV-bių sankcijos ir krašto vidaus rezistencija sulėtino karo stovio panaikinimą.

Žinome, jeigu tų sankcijų nebūtų buvę, ir tokių "švelnybių" nebūtų susilaukta.... Betgi valdams reikia laikytis "honoro".

POPIEŽIUS PASISAKO DĖL EL SALVADORO

Grįžęs iš varginančios keilionės Afrikoje, popiežius Jonas Paulius II kreipėsi į 35.000 minią šv. Petro aikštėje sakdamas, kad reikia sustabdyti civilinio karo skerdynes El Salvadore, kurias kišasi "išorės pajėgos" ir ginklai, atgabenami iš kitur.

Dr. Guillermo Ungo, El Salvadoro sukilėlių vadas, prašė JAV-bių pagalbos, kad suorganizuotų taikos pasitarimus. Jis taip pat pareiškė, kad artėjančiuose krašte rinkimuose kovo 28 d. jis nedalyvaus, nes jis yra "kariuomenės nepageidaujamojų sąrašas" ir bijosi būti likviduotas.

El Salvadore padėtis tragiška, nes be prievartos ir smurto tiek iš kairiojo, tiek iš dešiniojo sparno, nieko konkrečiai dar nepasiūlyta, kad pašalintų sukilimų priežastis. O jos gilios, svarbios, neatidėliotinos ir vien jėga neišsprendžiamos.

JAV tvirtina irgi svetimų pajėgų kišimąsi.

BREŽNEV'AS UŽGYRĖ GEN. JARUZELSKI

Brežnev'as, atvykęs gen. Jaruzelskiui į Maskvą, užgyrė karo stovio įvedimą, užtikrino, kad padės Lenkai išbristi iš skolo /kai pati, išsiskolinusi Vakarams iki ausų, nekalba apie savo skolas.../.

Bankete, savo kalboje, Brežnev'as patvirtino: "Jeigu komunistai būtų nusileidę kontra-revoliucijai, jeigu jie būtų susvyravę nuo įtūžusių puolimų socializmo priešų – Lenkijos likimas, Europos gyvenimo pastovumas ir bendrai pasaulyje, būtų pastatytas į grėsmingą padėtį".

Prisiminkime, kad Lenkijos 10 mil. organizuotų darbininkų nekovojo prieš bentrai socialistinę valstybės santvarką, bet prieš nemokšišką ir neproduktingą, iškreiptą Kremliaus socializmo sąvoką. Lenkijos niekas nemanė pulti – tik Kremlius.

Sen's Brežnev'as, pats ne daug pasimokęs iš realybės /o jei ir pasimokė, tai nedrįsta skelbti/, pridėjo: "Karčios pamokos iš tų įvykių verčia mokyti. Ir komunistas žino, kaip pasimokyti. Tegul niekas nesitiki, kad socializmas savęs neapgins".

Gen. Jaruzelski, atsakydamas bankete į šią kalbą, pripažino viešai, kad paversti Lenkiją į kariškių valdomą valstybę ir susodinti Solidarumo vadus į kalėjimus, buvę labai sunku nutarti.

KINIJOS LAIKYSENA TAIWANUI ŠVELNĖJA?

Paskutinėmis dienomis Kinija, vykstant stambesniems valdžios vyresniųjų tarnautojų pasikeitimams, žada santykių pagerėjimo su JAV-bėmis. Į tai įeiti į strateginius bendravimus. Sąlygos, kaip skelbiama Kinijos premjero laiške, prez. Reagan'ui, būtų: JAV-bės turėtų pripažinti Taiwaną, kaip Kinijos provinciją ir komunistinę vyriausybę teise valdžia Kinijoje.

Jis taip pat rašė, kad Kinijos vyriausybė norinti dėti visas pastangas pagerinti santykiams su JAV. /Ar tai reikštų atiduoti Kinijos komunistinei valdžiai Taiwaną, kuris to nenori?/

PRADĖJO KRISTI GAZOLINO KAINOS

Nežiūrint kylančių maisto kainų JAV-se, statistika rodo, kad nuo 1980 m. vasaros iki š. m. sausio 1 d., infliacijos augimas mažėja. Jeigu

toks išsilaikys per ateinančius mėnesius, tai metinis infliacijos procentas bus tik 3.5%/ tuo tarpu Kanados infliacija š. m. sausio mėnesį siekė 11.4%/.

Dauguma specialistų mano, kad prie infliacijos pristabdymo prisidės o gazolino kainos kritimas. Gaila, kad kol kas tai nepaveikia Kanados, o dar mažiau Quebec'o provincijos infliacijos...

GALIMA PADĖTI LENKIOJE GYVENANTIEMS

Montrealio ir apylinkių gyventojai, dėka susitikimo Romoje vietinių verslininkų ir Lenkijos Kat. Bažnyčios atstovų, gavo leidimą siųsti čekius. Jie turi būti išrašomi Canadian Polish Congress /Quebec/ adresais: Mary Queen of the World Cathedral, 1085 Cathedral str., Mtl., arba Christ Church Cathedral, 1440 Union str., Mtl.

Šiose dvejose bažnyčiose įsteigtas komitetas gavo leidimą už gautus pinigus nu-

siųsti į Lenkiją pieno miltelių, margarino, cukraus ir miltų.

Ar galima pageidauti, kad būtų nusiųsta į Suvalkų Trikampį pagal adresus ar mokyklas, reikėtų pasiteirauti atskirai.

QUEBEC'O VYRIAUSYBĖ PRIVERSTA SUSIPRASTI

Transporto Ministeris M. Clair paskelbė, kad jo vadovaujama Taryba nusprendė neleisti kabineto ministeriams beatodairiai naudotis vyriausybės lėšomis išlaikomais lėktuvais susisiekimui tarp Quebec'o ir Montrealio. Mažiausiai 4 ministrai turi būti vienam skrydžiui. Ties lėktuvai, 1v. skridimui kainuoja iki 1000 dol.

Opozicijos liberalai naudodamiesi Transporto Departamento statistika, nurodė, kad 7 ministrai naudojo lėktuvus 511 kartų skridimui tarp Quebec'o ir Montrealio. Premjeras dėl to nesiginčijo.

JAV LB KULTŪROS TARYBOS PREMIIJA

Dailiosios literatūros paskelbtajai premijai už 1981 m. kūrybą atsiųsti 24 kūriniai – 8 knygos ir 16 rankraščių. Veikalai pasiųsti iš P. Amerikos-1, Europos-2, Kanados-3 ir Amerikos-18.

Premijos įteikimas numatomas BALANDŽIO 18, Detroitė.

PRANO DOMŠAIČIO DARBŲ PARODA

Lietuvių Fondo Meno puoselėjimo Komisijos pastan-

gomis išgytą Prano Domšaičio rinkinių darbų kolekciją turėjo progos pamatyti ir plačioji visuomenė. Pa-

roda buvo atidaryta vasario 12 d. Čiurlionio Galerijoje, Jaunimo Centre.

Paminėtina, kad parodos katalogo įvadą parašė meno profesorius Indianos ir Chicago universitetuose ir dienraščio Sun Times meno kritikas Harold Haydon.

JAUNIMAS PAS JAUNIMĄ

KEMEŽAITĖ Ramutė, Pasaulyje Lietuvių Jaunimo Sąjungos Valdybos narė išvyko 5 savaitėm dirbti su P. Amerikos jaunimu, padedant jiems pasiruošti V-tam Pasaulyje Lietuvių Jaunimo Kongresui.

Už tokią talką P. Amerikos jaunimas labai dėkingas.

o o o

gomis buvo sugrąžinta Prano Domšaičio kūryba į lietuviškosios dailės rinkinius. Dirbo pedagoginį ir organizacinį darbą dailėje.

INFORMUOJA ALTA

PASKIRTOS PREMIJOS UŽ STRAIPSNIS APIE LIETUVĄ

Jury komisija: inž. Gr. Iazauskas, dr. J. Valaitis ir Ant. Adomėnas paskyrė Amerikos Lietuvių Tarybos premijas už straipsnius apie Lietuvą kitataučių spaudoje. Pirmą premiją, 500 dol., paskirta prof. V.S. Vardžiui, Norman, Oklahoma; antrą premiją, 300 dol., paskirta Gintei Damušyrei, Woodhaven, N.Y. ir trečią premiją, 200 dol., Aldonai Ryan, žurnalo "Vytis" vyr. redaktorei Centerville, Ohio. Premijų mecenatas kun. J. Prunskis. Premijų įteikimas buvo 1982 m. vasario 14 d. p.p., Marrijos Aukštaitės mokyklos salėje, per Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimą.

60 METŲ, KAI JAV PRIPAŽINO LIETUVĄ DE JURE

Jungtinės Amerikos Valstybės Lietuvą, Latviją ir Estiją pripažino de jure 1922 m., taigi šiemet sucina 60 metų sukaktis. Šis klausimas buvo svarstytas Jungtinio Pabaltiečių Amerikiečių Komiteto Washingtone posėdyje, įvykusiame vasario 6 d. Sutarta visų trijų tautų vardu suruošti šios sukakties minėjimą Washingtone, pakviečiant vyriausybės narius, kongreso atstovus ir kitus įtakingus Washingtono žmones. Pabaltiečių Komiteto posėdžio metu išklausti pirmininko ir kitų pareigūnų pranešimai, aptarti ateities veiklos planai, priimtas biudžetas, nuspręsta sustiprinti akciją dėl rezoliucijos kongrese laisvės kovotojų reikalui. Pabaltiečių komitetui pirmininkauja kiekvienus metus kitos tautybės žmogus. Nuo šio posėdžio pirmininkavimą perėmė latvis J. Riekstins. Posėdyje dalyvavo iš Chicagos nuvykęs ALTO-os pirm. dr. K. Šidlauskas.

INFORMUOJA ELTA

LIETUVIS-POLITINĖS PSICHIATRIJOS TARNAUTOJAS

Bruselyje išeinančiame biuletenyje USSR News Brief /1981.IX.30/, spausdinamas sąrašas psichiatrų, kurie bedradarbiauja su valdžios organais prievartiniame disidentų internavime. Jų tarpe yra ir lietuvis: Respublikinės psichiatrinės ligoninės Naujoje Vilnioje forensinės psichiatrijos skyriaus vadovas Antanas Javaltas /Vilnius, Eidukevičiaus 49, kv. 12/.

PAJAUJO KNYGOS RECENZIJĄ AMERIKIEČIŲ LAIKRAŠTYJE

Baltimorėje leidžiamame savaitraštyje The Catholic Review /1981.VII.17/ išspausdinta dr. Juozo Pajaujo knygos Soviet Genocide in Lithuania recenzija. Knygų skyriaus redaktorius Charles Fecher rašo, kad Pajaujo knyga yra "kruopščiais tyrimais ir dokumentacija paremtas veikalas apie Sovietų žiaurumus jo gimtinėje. Pajaujo aprašyti ištremtų lietuvių pergyvenimai atskleidžia išraiškiausiai ir smulkmeniškiausiai rusų darbo stovyklų vaizdą anapus Soženicyno Gulago salyno tomų. Genocidas yra svarus žodis, primenantis "holocaust" ir nacių bandymą išnaikinti žydų tautą, bet Pajaujo knygos puslapiai palieka nedaug abejonės, kad Sovietai sąmoningai bando išnaikinti lietuvių, tam tikslui naudodami kiekvieną įmanomą nusikaltimą ir brutalumą".

ŽIEMA, ŽEMUŽĖ – BET... JAU GANA

INFORMUOJA JAV LB

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KULTŪROS TARYBOS DAILĖS PREMIIJA – DAIL. ADOLFUI VALEŠKAI

Premijai skirti Komisija iš: dailininkų: Vandos Balukienės, Giedrės Žumbakienės, Jono Kelečiaus, Broniaus Murino ir Romo Mozočiausko 1981 m. dailės premiją paskyrė dail. Adolfui Valeškai. \$1000, – premijos mecenatas – LIETUVIŲ FONDAS. Premija bus įteikta Premijų šventėje, BALANDŽIO mėn. 18 d., Detroitė. Pasižymėjęs taptojas portretais ir natūrmortais, šiame krašte dirbo vitražų studijoje, kurioje atlikti jo darbai Amerikoje puošia ne tik lietuviškųjų bažnyčių pastogės, bet ir amerikiečių bažnyčias bei kitų paskirčių sienas. Jo pastan-

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje — \$ 14.00
Visur kitur — \$ 15.00 Rėmėjo — \$ 20.00

P.S. Rendra darbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir išsomi redakcijos nužiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

KODĖL NIEKINAMA LIETUVIŲ TAUTOS PRAEITIS ?

IŠ VYTIS nr. 6

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS LEIDINYS

Atviras laiškas DIK Vytauto vainikavimo dieną

Jurbarkė, Černiachovskio ir Gagarino gatvių sankryžoje dunkso nykus parkas, kažkada vadinęsis Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytauto vardu. Užgožtas medžių, sudarkytas ir apleistas stovi jame ir paties Vytauto paminklas. Tik senesnieji žmonės su pagarba dar tebeprisimena šią vietą. Miesto administracija bevelia iš viso neminėti Vytauto vardo. Apkerpėjęs ir apsamanojęs paminklas kai kam sukelia liūdesį, o kai kam — piklą apmądą, kad štai, dėl kažkieno politinio budrumo stokos šis "buržuazinis palikimas" liko nelikviduotas. Bet gali atsitikti ir taip, kad vieną gražų rytą pabudę jurbarkiečiai Vytauto parką ras tuščią... Paskui seks pasaka, kad paminklas pats sugriuvo arba buvo "demončiuotas" dėl svarbių priežasčių. Juk paminklų griovimo akcijoje tarybinė administracija turi puikią patirtį ir nestokoja nei fantazijos, nei išradingumo.

Tokioje vietoje norom nenorom prisimeni Maskvoje ir Leningrade visur demonstruojamą pagarbą imperialistinės Rusijos paminklams. Stalinas, viena ranka griaudamas Lietuvos paminklus, kita ranka 1947 m. Maskvoje surentė didingą monumentą miesto įkūrėjui kunigaikščiui Dolgorukiui. Leningrade nesunaikintas nė vienas carų paminklas. Kasmet jie perdažomi, atnaujinami, papuošiami už valdiškus pinigus pirktų gėlių puokštėmis. Tiesia, narodovolecų koriko Aleksandro III-jo paminklo nesi-ryžo palikti aikštėje — jį pagarbiai perkėlė į muziejų. Leningrade išsaugotas ir rūpestingai prižiūrimas Petro I-jo namelis, o cerkvėse, jo vardinių progą net pamaldos organizuojamos. Ant daugelio pastatų tebesipuikuoja monogramos su avigaliu ereliu, šimtmečiais smauginusi Rusijos pavergtas tautas.

Idomu, kad Lietuvoje analogiška pagarba savo tėvynės praeičiai ne tik neskatinama, bet priešingai — baudžiama. Štai, 1973 m. gegužės 13 d. Perlojoje devyni VU studentai sumanė padėti gėlių prie Vytauto paminklo. Vien tik už tai trys iš jų — ekonomistai Eugenijus Banys, Remigijus Kajeckas ir Pranas Grigas — buvo pašalinti iš universiteto ir išvežti į rekrūtus. Studentai dar mėginę ieškoti užtariamo IKP CK, tačiau ten jiems atsakė: "Užtenka jau ir to, kad padėjote gėles prie to feodalo ir grobiko Vytauto paminklo. Tai nesuderinama nei su tarybinio žmogaus, nei su komjaunuolio principingumu ir patriotiškumu".

Šių metų balandžio 10 d. Čekiniuose, laidojant kun. Karolį Garucką, Viduklės klebonas kun. Alfonsas Svarinskas kalbėjo apie nepagarbą Lietuvos praeičiai, kaip kontrastą iškeldamas visai šlovinamus Rusijos kunigaikščius ir carus. Pamokslininkas apsislojo ties Aleksandru Nevskiu. Apie šį feodalą rašomos knygos, statomi kino filmai. Viena Maskvos metro stotis papuošta 7 metrų aukščio mozaika, vaizduojančia kunigaikštį Nevskį ant žirgo su Spaso vėliava rankose.

Pažvelkime istorijon. Gal iš tiesų rusų feodalų nuopelnai didesni, negu lietuvių.

Pskovo kaunigaikštis Aleksandras gavo Nevskio vardą už tai, kad jo vadovaujama kariuomenė 1242 m. ant Čiudo ežero nukovė 20 Livonijos ordino brolių. Vėliau, stačiatikių bažnyčia paskelbė jį šventuoju. Kas suskaičiuos, kiek cerkvių ir koplyčių buvo pastatyta jo garbei! Net savo Vilniuje turime tokią cerkvę, čia perkeltą iš Petrapiilio 1898 metais. Dar anksčiau, 1863 m., dabartinėje Černiachovskio aikštėje generalgubernatoriaus Muravjovo iniciatyva buvo pastatyta Aleksandro Nevskio koplyčia, skirta žuvusių 1863 m. sukilimo laidojimui. Beje, šią koplyčią sugriovė bolševikai 1919 metais, pirmą kartą okupavę Vilnių.

Palyginkime Vytauto vaidmenį istorijoje, jo nuopelnus tiek Lietuvai, tiek Rusijai.

Kada Rusija, susiskaldžiusi į daugelį smulkių kunigaikštysčių, nešė sunkų ir žeminantį totorių jungą, Lietuva buvo centralizuota galingausia Europos valstybė tiek savo plotu/apie 850 tūkst. km. /, tiek ir kariniu potencialu. Kunigaikščiai Algirdas ir Vytautas išplėtė Lietuvos ribas nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Lietuvai tada pri-2 psl.

2
klausk Smolenskas, Minskas, Kijevas, Viazma, Okos aukštųjų žemės, Sria, dabatinė Odesa. Jos įtakos sferose buvo taip pat Pskovas ir Nevgorodas, krymo totoriai. Dar Algirdas ir Kęstutis surengė tris karo žygius prieš Maskvą: 1368, 1370 ir 1372 metais. Du kartus buvo užėmę ir sudeginę miestą, išskyrus tik Kremlių. Tuo tarpu Lietuvos sostinė Vilnius pirmą kartą prieš /rusų/ buvo užimta tik 1655 metais.

Lietuvos kunigaikščiai laimėjo kelias dešimtis daug didesnių mūšių, nei Čiudo ežero kautynės. Burbės mūšyje 1260 m. lietuviai nukovė 150 ordino brolių, t.y. septynis kartus daugiau, negu Aleksandro Nevskio vadovaujama kariuomenė. Durbės mūšyje lietuvių kariuomenei vadovavo įkuntgaikštis Treniota, tačiau vidurinių mokyklų vadovėliuose vardas nė karto nepamintas. Taip pat sąmoningai Lietuvoje buvo nutylėtos ir šių kautynių 700-sios metinės.

Per 250 metų /1185-1335/ Lietuva buvo pagrindinė jėga, kovojusi prieš vokiečių ordina. Ordino kovos su Novgorodo, Pskovo respublikomis buvo trumpalaikės. Be to, garsiajame Saulės mūšyje, kur žuvo 48 ordino broliai Pskovo kariuomenė kovojo kaip vokiečių sąjungininkė. Dr A. Kučinsko tvirtinimu "Ordino ir rusų kariai Lietuvos atžvilgiu buvo tam tikrame santykiyje" /A. Kučinskas, Kęstutis K., 1938, p. 153/. C lietuvių kovoj su ordinu, rusų pagalba buvo naudojama gana retai".

Lietuva viena atrėmė Ordino ir Aukso ordos puolimus, kovoje su rusais ir lenkais. 1376 m. Kęstutis su savo kariuomene nužygiavo beveik iki Krokuvos. Tik 1327 m. įvyko pirmas lenkų susidūrimas su kryžiuočiais. Lenkijos karalius Kazimieras Didysis, kovodamas prieš Lietuvą, bendradarbiavo su Ordinu. Tiesiogiai į karą su ordinu Lenkija įsijungė tik Žalgirio mūšio išvakarėse. Tuo tarpu vien Algirdo ir Kęstutio laikais /1345-1372 m./ Prūsijos ir Livonijos ordinai įvykdė 96 žygius į Lietuvą. Istorijos mokslų daktaro B. Dundulio tvirtinimu, "Agresiją į Pabaltijį vykdė iš esmės beveik visa feodalinė katalikiškoji Europa" /B. Dundulis, Lietuvių kova dėl Žemaitijos ir Užnemunės, V., 1960, p. 29/. Ir pats ordinas tuo metu buvo "viena iš stipriausių feodalių valstybių Vakarų Europoje" /MITg, t.I, p. 42/. I

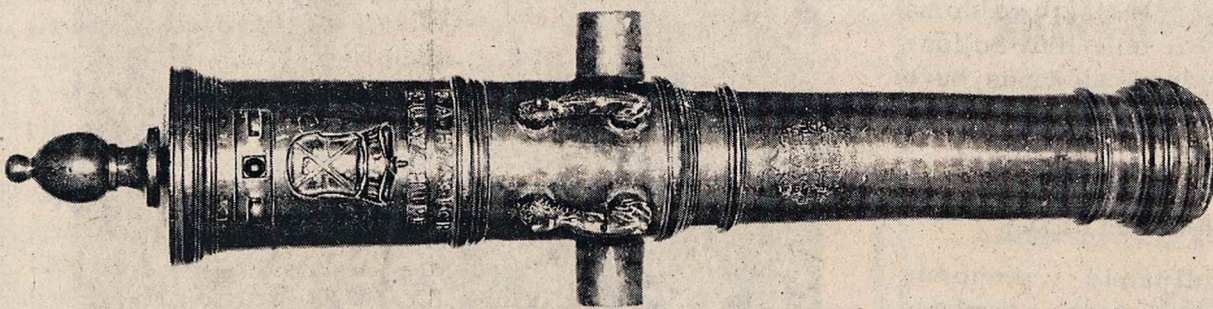
Istorijos mokslų kandidatas R. Batūra rašo, kad lietuviai tiesiogiai talkinavo rusams, ginant jų žemes nuo vokiečių. "1323, 1342 ir kitais metais Lietuvos pajėgos padėjo atremti Ordino puolimus į šias rusų žemes: Novgorodą ir Pskovą. 1349 m., gindamas Izborną nuo vokiečių, žuvo lietuvių kunigaikštis J. Vytautaitis /R. Batūra, Mūšiai su kryžiuočiais. "Mokslas ir Gyvenimas" 1967, nr. 4, p. 24/. 1307 m. Vytenis išmušė iš Polocko vokiečius ir prijungė jį prie Lietuvos /Dr. A. Kučinskas, min. veik., p. 20/.

Eilė lietuvių politikų ir karvedžių suvaidino svarbų vaidmenį Rusijos istorijoje. Pav., kunigaikštis Daumantas, 1263 metais, pabėgęs į Pskovą, apsikrikštijęs ir vedė Aleksandro Nevskio anūkę, o vėliau buvo išrinktas Pskovo kunigaikščiu. Jo vadovaujami pskoviečiai daug kartų sumušė Livonijos ordino riterius, mėginusius užimti miestą. Už tai Daumantas buvo paskelbtas stačiatikių šventuoju.

1342 m. Algirdas drauge su Kęstučiu ir savo vyresniuoju sūnum Andriumi atvyko į Pskovo žemę ir privertė Livonijos ordino kariuomenę pasitraukti iš Izbersko. Andrius kurį laiką buvo Pskovo, o vėliau Polocko kunigaikštis

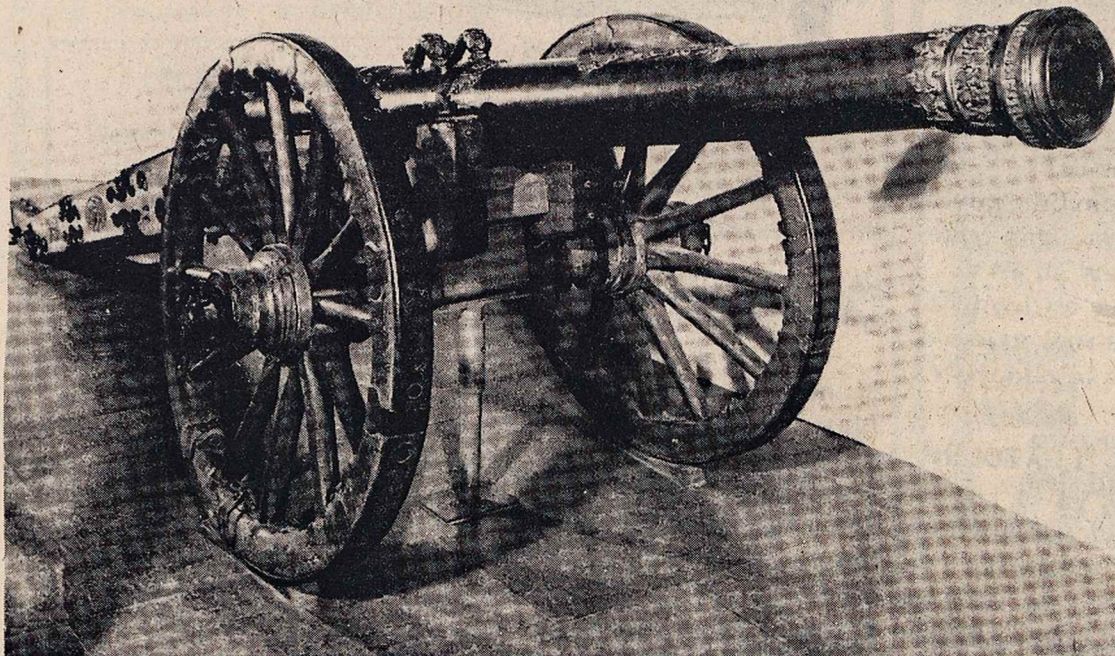
R. Batūra reziumuoja: "Lietuvos valstybė, pustrečio amžiaus atkakliai kovojusi, bedroje tautų kovoje suvaidino svarbiausią vaidmenį, atremiant Vakarų Europos feodalų, kurių smogiamuoju būriu buvo Kryžiuočių ordinas, veržimąsi į Pabaltijį ir Rytų Europą" /R. Batūra, min. str. p. 26/.

/ bus daugiau /

KIŠČOVO MŪŠYJE VARTOTA PATRANKA, ŠAUDŽIUSI 4 SVIEDINIAIS

LIETUVOS DIDŽIOJO KUNIGAIKŠČIO IR LENKIJOS KARALIAUS ŽYGMANTO AUGUSTO PATRANKA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NAKTIS - gobelenas --- dail. Anastazija Tamošaitienė

Vienas iš gobelenų KULTŪROS ŽIDINYJE vykustioje parodoje, New Yorke. Su darbais dalyvavo dail. Antanas Tamošaitis ir Aldona Vaitonienė su savo automis tautinėmis dzūkių ir kapsių priejuostėmis.

Velykų Šalo proga Philadelphijoje vyks panaši paroda.

Manoma, kad jau 1370 m. lietuviai vartojo šaunamuosius ginklus. Gal ir kiek anksčiau.

Pirmiausia, manoma, gaminosi patrankas Vytautas Didysis, steigęs patrankų liejyklą ir gamyklą Vilniuje. Tikocine, prie Naros upės/netoli Baltstogės/ buvo irgi gaminami artilerijos sviediniai ir parakas. Oršo mūšis 1514 m. buvo nulemtas Lietuvos naudai ir dalie ir dėl gero artilerijos panaudojimo. Kunigaikščiai Radvilai Nesvyžiuje kaip žinoma, gaminosi aukštos kokybės ginklų ir gerų patrankų.

Švedijos Karo Muziejuje randasi iš lietuvių atimtos patrankos. /Čia matomos nuotraukos iš to muziejaus parūpino Algirdas Gustaitis, straipsnio Lietuvos Senosios Artilerijos Istorijai Medžiagos Beieškant autorius, rašęs apie tai 1972 m. "Karyje"/.

Medardas Bavarskas

PIKTASIS

Daug ašarų nubėgo
Čia žemėj dėl manęs.
Žinau, sunkus bus miegas
Man po žeme.

Jei tu gali, praeivi —
Tą žemę pabučiuok.
Gal neužgrius tada kalnai
Ir neužlies vanduo.

APAČIOJE-DEŠINĖJE —
PATRANKOS PUČŠMENCS
DETALĖ

2. VANDUOLIAI - JŲ CIVILIZACIJOS ir G-ALANAI

Nuo proistorės pradžios, t.y. 1900-1200 pr. Kr., v a n d u o l i a i gyveno prie upės, kurios vardą jie turi. Dabar vadinama V y s l a dar netaip senai nustojo vadintis "VANDALUS fluvia", V a n d u o l i u m i, /ž.senuose žemėlapiuose/. Ne tik pati upė, bet ir jos žemumio baseinas buvo tuo vardu, ir jos valdovas turėjo "DUX VANDALIA" titulą.

Vanduoliai, tvarkydami mūsų vandens kelių šiaurinės dalies tekumą, buvo gėlo vandens laivininkais, jūrininkais. Apie 2 a. po Kr. jie tiek išigalėjo, jog užvaldė visą "Gintaro Kelią", pasiekdami Juodąją Jūrą. Ten jie rado kitą balto-aisčių tautą g a l a n u s /alani, gelons, galindus/. Šie irgi buvo tolimo plaukiojimo specialistai ir sudarė Ulbijos uosto laivyną.

G-Alanai /galindai/ senovėje siekė net iki A l t a - j a u s kalnų, kiti gyveno Kaspijos jūros pakraščiais, tarp Iaxarte ir Imaul's. Jie buvo ir massagetes /mažieji getai/, nes jų karalienė THOMYRIS pasipriešino dar C y r u s 529 m. pr. Kr. Sakoma, kad ji sumušė Cyrus armiją, o jam pačiam nukirto galvą, atsikėrydamą už jos sūnaus nužudymą. Įkūsi jo galvą į vazą, pilną kraujo, ji sušukusi: "Atsigerk tu jo, kuris taip pasikeitė!"

Apie 375 m. po Kr. g-alanai, spaudžiami hunų su kuriais dalis susidėjo pribaugti Romą, dauguma pasitraukė į Kaukazo kalnus, kur jie dar žinomi o s e t ū v a r d u.

Dalis vanduolių randama tarp Oderio ir Elbės, Luzačijoje. Senieji Mecklenburgo valdovai save tituluodavo "Princes des Vandales". V a n d a l i a buvo vadina ma senoji Pomeranijos kunigaikštystė, su pagrindiniais miestais: Stolpe, Polnow, Rungenwalden, Rumelsberg.

Dar 1884 m. J o t v i n g i j a /Iazygie/ arba j o t v i n g i ū kraštas buvo vadinama dalis Vengrijos karalystės, tarp Pesth Vakaruose ir Hevesch Rytuose. Pagrindinis miestas buvo Lasz- Bereny. Tuomet jame dar buvo priskaitoma apie 60.000 gyventojų, kurie save laikė j o t v i n g i ū palikuoniais.

Dalis vanduolių, kurie gyveno Teiss, Koroš, Maroš aykštupiuose vadinosi A u k š t i n g i a i /Asdingi/, o kiti užkarpačio derlingo Dunojaus žemumio gyventojai - S e s l i a i /Selingi/. Jie valdė Dunojaus /Undenojaus/ vandens kelią. V i e n a, aukštingių sostinė, vadinosi V i n d o b o n a /Vandavonė/.

V a n d e n s žodžio šaknis sudaro daugelio Europos vietovardžių seniausią klodą, todėl tenka ji risti su pačiais pirmutiniais "probaltais", lenkų mokslo pramintais "Wenetais". Dėl šio vardo netenka ginčytis, nes jis pilnai sutampa su "proindoeuropiečių" vardu: mūsų Venta, Undenojum, Undone, Venecijos Venetais, kuriuos italų mokslas pripažįsta pirmutiniais Adriatikos gyventojais. Taip pat Prancūzijos Armorikos, lygiai senais vendais ir dar 12 š. paminėtais mūsų v a n d a i s, vanduoiais /Heinrici Chronicon Lyvoniae/. Slavų w o d a nebetekus ansvaros /pirmykštės "n"/, ir todėl yra aiškiai antrinis mūsų "vandens" žodžio šaknies padarinys.

Ienka tikrai per daug pasižoko aprėpti, manydami, kad jie buvo išsiplėtę po visą Europą mūsų prosenelių "Wenetų" globoje, nes pats žodis yra p r ū s i š k a s /nuo Prūtenio laikų/ ir lietuviškas /nuo Mindaugo laikų/ - V a n d u o. Slavų w o d a nebetekus ansvaros /pirmykštės "n"/, ir todėl yra aiškiai antrinis mūsų "vandens" šaknies padarinys.

Tas klausimas yra pagrindinis visai "indoeuropiečių" prokalbės teorijai ir p r ū s ū - v a n d u o l i ū istorijai. Ta teorija sugriūna, kuomet įrodome, jog galime ir turime apsieiti be tokių šmėklų, nes Europos upėmis tebetekėjo ir tebeteka mūsų prosenelių vadintas V a n d u o. /bus daugiau/

KAI SOVIETIJOS MOTERYS
ATSIVERIA VIENA KITAI

VERTĖ A.Ž.

/ tęsinys /

Valentina Dobrochotova, Petrozavodsk

AR JUODADARBIŲ DUCNA VIEN MOTERIMS?

Aš dirbu geležinkelio stotyje, pašto transporto skyriuje. Dabar lankau kursus, kad tapčiau traukinių /palydove, nes ši specialybė leisti man važinėti laisvai po visą Sovietų Sąjungą. / Išvykos grupėms labai brangiai kainuoja, o individualiai turistai labai sunku / yra neįmanoma aplamai gauti kambarių viešbutyje/ ir gana pavojinga, ypačiai moterims, nes yra rizika būti išprievartautai: tai įprastas pas mus reiškinys.

Neretai pasitaiko, kad jauni žmonės, studentai ar prasišaukiantys nuotykių ieškotojai, parsišamdo traukinių palydovais ilgesnėms kelionėms. Bet daugumoje atvejų, tą darbą dirba pusamžės moterys ir veikia dėl praktiškų, visai ne romantiškų, sumetimų. Man taip pat šis pasirinkimas neturi jokios romantikos.

Prieš kiek laiko mus pasiuntė pagelbėti siuntinių skyriui, nes ten prastai ėjosi darbas. Na, ir turėjome plukti! Mes dirbom 12 valandų per dieną, iškraudamos ir tampydamos vežimėlius, prigrūstus siuntinių; dešimt valandų ir daugiau be pertraukos. Tikrumoje, tai buvo darbas tvirtėms raumenims. Pietų pertraukai buvo skiriama vos 30 minučių, dienos ar nakties pamainai. O kadangi, nežinint darbo sąlygų, kartais brigadai nevykdavo atlikti normos austatyto laiku, tai kai kurioms moterims tekdavo pasilikti užbaigtą likusią dalį, kartais ištisas valandas. Neįtikėtina ir pasibaisėtina, kad kaip 1982. III.4

tik moterys, įvairaus amžiaus, atlieka tokius sunkius darbus. Siuntinių skyrių kiekvienoje iš keturių darbo grupių tebuvo vos vienas vyras - vyresnysis.

Mes vyrų nematom pasisiūlant tarnybon viršvalan - džiams, o moterų nuomonės niekas neklausia. Joms -tai privaloma. Taip yra visur ir gamyklose. Tai yra moterų išnaudojimas, ne kas kita. Mūsų proletariatas nėra eksploatuojama klasė, bet moterys - taip! Ir dar dvigubai. To nepastebėsi įstatymuose, bet tai egzistuoja tikrovėje. Pagal nuostatus, mes neturime teisės kilnoti svorių, sunkesnių kaip 20 kilogramų. Siuntiniai niekada neviršija to svorio, bet dievai žino kodėl moterims prireikia juos taisyti nesuskaičiuojamą skaičių kartų. Mūsų dienos norma asmeniui yra 300 siuntinių, bet švenčių /ar ne likimo ironija/ metu tas skaičius gali pašokti iki 500. Kadangi vienas siuntinis sveria tarp 7 ir 10 kg., moteriai tenka pakiloti ir panešioti arti 2.000 kg. per dieną, ir tarp 4 - 5 tonų "švenčių" dienomis. Tai reiškia, pavyzdžiui, kad gegužės pirmąją ir lapkričio 7-tąją /Revoliucijos šventę/ ji sumušia sunkiųjų svorių kilnojimo rekordus. O tačiau ji nesusilaukia katučių, kurios palydi sportininkų kilnojų darbą.

Pridėkim ir tai, kad tarnautojai tenka visą tą daryti, dirbant plačioje erdvėje, nes stoties pastatas milžiniškas. Susistabdyti vežimuką kažkur tarpe, ir nešioji siuntinukus po įvairias vietas. Jei taip imt skaičiuoti, kiekviena iš mūsų sukuria po 2-3 kilometrų per dieną, apsikrovus nešuliu ir maždaug penkis kilometrus "švenčių" metu. Pridėkim prie to patį transporto vežimėlį ir pamatysim, kad darbo sąlygos slegiančios. Vežimėlyje telpa, atsižvelgiant į dydį, tarp 50 ir 100 siuntinėlių. Vienas siuntinys sveria maždaug 10 kg., ir moteris turėtų nešioti karto pakrovą, svyruojančią tarp 350 ir 1000 kg. Ji turi tai atlikti vienai viena, plūstis pati sau, kad netrukdytų kitiems darbu. Čia dirbančioms moterims baisiausia yra, kai ratukai užsikerta; tada gaunasi kažkas panašaus į darbą anglių ar druskos kasyklose, kaip kad būdavo prieš Revoliuciją... Jei daugelis moterų skundžiasi skausmais žemiau pusiaujo ir dejuoja, kad šis darbas viršija jų jėgas, tai ne be pagrindo. Aš pati, deja, tai patyriau. Bet tai dar ne viskas. Šiame rajone moterys dirba naktinėje pamainoje ir 12 valandų iš eilės, visai kaip diena... Mes būsim užmiršę, koks yra moters organizmas ir kad tai sukelia moteriai daug pavojų. Kartais negatitaisomų pasekmių, ypačiai tokiais laikotarpiais, kurie surišti su prokreacija; mėnesinių metu arba po aborto operacijų, kurios pas mus dažnos, todėl kad mums stinga tinkamų priemonių išvengti neštumo.

Tačiau mums įprastas reiškinys matyti moteris dirbančias ant geležinkelio, ant kelių /kai jie asfaltuojami/, statybose. Moterys taip pat būna kiemsargėmis, namų šeimininkėmis ir t.t. Vyrų anaipol nevilioja perspektyvos šluoti vagonus, plauti girtuoklių prišmeižtas grindis, šluostinėti stalus, paruošti gulius ar valyti išvietes. Štai kodėl traukiniuose turim vieną palydovę moteris, nes seksinė diskriminacija įpratinę moteris prisiti tai kaip moteriškus darbus.

LIETUVIŠKA LĖLĖ - Danutė Staškevičienė
ir VAIVORYKŠTĖS parodos Montrealyje

SENAME DVARE

Raudoniems saulėlydžiams begęstant, baltų rožių sidabrinės akys žiūri į mane pro langą...

Ir nuskyniau vieną baltą rožę, ir glaudžiau prie žiedo karštą kaklą... Motin mano! Ar ne tavo rankos - baltos, meilios, kvapios ir švelnutės - taip mane meilingai glamonėja?

Ar ne tavo tai rankelės brangios?

Ašaroms apsirasojo žiedas...

O pro langą sidabrinės akys žiūri vis. Ir jų kvapo bangos audžia seną seną aukso sapną.

M. Pečkauskaitė-Šatrijos Ragana

VLIKO SEIMĄ PRISIMENANT

/ tęsinys /

VLIKO ir dr. Pajaujo šeimos bendromis įėjomis išleista knyga "Soviet Genocide in Lithuania" buvo labai teigiamai priimta ir apie 150 egz. buvo išplatinta kongreso valdžios ir spaudos pareigūnams velti.

Aktualia ir mus visus jaudinančia problema dr. K. Bo-

belis pasisakė taip:

"Su Altos Valdyba turėjo - me du pasitarimus, svarbiausia dėl okupuotoje Lietuvoje kalinamų ir persekiojamų /Skudis, Petkus, Statkevičius, Gajauskas ir kitų/ lietuvių ir taip pat sąryšyje su JAV Teisingumo Ministerijos, specialios investigacijos įstaigos /C.S.I./ iš-

alglmanto skiltis

GEROS IR BLOGOS DISERTACIJOS

Kai vienam bičiuliui anądien užsiminiau, kokia tema norėtusi paruošti rašinį, tasis beveik nusigando ir draugiškai perspėjo, girdi, būk atsargus, pateksi "tarp britvelių" ir viskas. Kadangi visos manosios "žurnalistinės karjeros" laiptuose jau nekartą teko papulti tarp "tų britvelių", ar, gal ir netyčiomis, kokiai nors nevisai ortodoksinei minčiai užlipti ant nuospaudų, tai likosi dar šiek tiek drąsos ir šiam vėl naujam bandymui. Ot, žinote, bent kiek ramybės neduoda čia vieno tokio, mūsų jauniosios kartos nuoširdaus veikėjo, dar universiteto duris bėvarstančio, pasirinktoji doktoratui gauti disertacija, apie... Antaną Šniečką. Daug ką, vien tik išgirdus tą vardą, nerimas suėmė. Kiti, pakėlė iš nuostabos į viršų rankas, staiga, be žodžio, leisgyviai jas nuleido. Treči, abejingai linkstelėjo bent kiek praplikusiomis ir pražilusiomis galvomis. Dar kitas tiesiai ir drėbtelėjo: "Pasiuto vaikinai, ar ką. Va, tema apie Lietuvos buv. Prezidentus, Steig. Seimą, na, kad ir apie buv. lietuvių ediką arkivyskupą Jėlbžikowskią ar dar ką nors panašaus, bet skirti pilną disertaciją Šniečkui, tai nesuprantama, užgaulu, neestetiška, nepatriotiška".

Dabar tai vienas dalikas beveik aiškus. Tokioms nuotakoms vyraujant, mūsų kandidatas į politinių mokslų daktarus, tenesitiki jokios materialinės paramos iš bendrųjų fondų, stipendijų ar atskirų mecenatų. Kasgi nebijos susitepti nepatriotine etikete? Tos, žinoma, yra nemamos kliūtys ribotus finansinius išteklius turinčiam jaunajam politikui, kuris, visoje kitoje plotmėje, ne žodžiais, bet kietais darbais yra įrodęs savąjį patriotizmą, ir, svarbiausia, savąjį užsilaikavimą bendriesiems reikalingams dabar, ir abejoti netenka, ateity.

Tuo tarpu, kai pradėdi bent kiek pačiau galvoti, apie jo pasirinktą temą, patinka ar ne, įžvelgi, kad Šniečkaus būta įdomios, dalinai visapusiškos kontraversinės asmenybės. Viro sovietijoje sostai, galvos, ar tik nedaugumos įtakingų partijų veikėjų, valdinių pareigūnų, keitėsi generaliniai sekretoriai (ar tik ne visose "sąjunginėse respublikose"), gi Antanas Šniečkus išliko nepaliestas visų tų valymų perstatinėjimų, iškritimų, mėtymų. Net karštakošis Nikita Kruščiovas viešai išbaręs Šniečką už pilnų atstatinėjimą (Trakai), kai darbo liaudžiai trūksta gyvenamųjų pataipų, vis dėlto neišdrįso pašalinti ar pažeminti Šniečką. Tik vėliau paaiškėjo, kad Šniečkus visą laiką naudojosi "prieglauda ir stiprybe", ką tik mirusio M. Suslovo, kuris kaip anoji pilkoji eminencija, užpakalystovėdamas, visą laiką tvarkė ir traukė sovietinio gyvenimo ir jų hierarchijos virvutes.

Būti visagalis Suslovo patikėtiniu, žinoma, gali labai daug reikšti asmeniniame gyvenime anoje sistemoje, kartu ir šį bei tą, mažiau ar daugiau, ir pačiai tautai, kuriai vietinis valdovas, šiuo atveju, Šniečkus, buvo primestas iš Maskvos. Kiek blogo, ar bent kiek gero jis atliko? Disertacijoje, reikėtų tikėtis, visa tai atsispindės iš istorinės perspektyvos ir dokumentacinėje šviesoje. Negali vienu plunksnos bruožu iš lietuviškosios literatūros išmesti Salomėjos Neries, nėra kaip panašiu būdu išmesti ir Šniečkaus, išstisus dešimtmečius išbuvusio Kremiaus patikėtiniu Vilniuje. Todėl ir minimos disertacijos tema neturėtų būti laikoma tam tikru nesupratimu.

Kažin ar išvis yra gerų ir blogų disertacijų. Pagaliau, už blogą disertaciją, niekas daktarų nedaina. Istoriais ir mokslinis žvilgsnis nagrinėjęs Lietuvos padėtį A. Šniečkaus laikais, visvien yra įdomus, bent jau pažintine prasme. Gi besidomintiems Lietuvos sovietinimo procesu, gali būti pirmajilės svarbos šaltiniu.

keltomis bylomis Amerikos lietuviams - būk tai "už su naciais kolaboravimą" ir būk tai "karo nusikaltėliams". Kaip žinote, paskutiniu metu yra 6 lietuvių viešai apkaltinti.

Kadangi šis klausimas yra JAV vidaus politikos ribose, VLIKO Valdybos nuomonė buvo, kad pradžioje geriausia šią problemą turėtų tvarkyti AITA ir BAIFAS - kaip Amerikos lietuvių institucijos. Tuo reikalu kreipėmės į šias organizacijas ir paruošėme memorandumo projektą, kurį atvarkiusi Altos Valdyba pagal savo nuožūrą įteikė prezidentui Reagan'ui ir Teisingumo ministeriui W.F. Smith.

Dabar šiam reikalui išsiplėtus ir net spaudoje bei televizijoje jau liečiant bendrai visus lietuvius ir net lietuvių tautą, Vlikas ruošia naują principinį memorandumą JAV Prezidentui, kurį įteiksime artimiausioje ateityje.

Spalio mėn. 1981 m. JAV Užsienio Reikalų Ministerija /Department of State/ išleido didelės svarbos specialų raportą /Special Report/ nr. 88 Soviet "Active Measures" - Forgery, Disinformation,

Political Operations.

Šio raporto interpretacija bus naudinga gintis nuo lietuviams daromų kaltinimų. Inžinierius Grinius šiuo klausimu yra parašęs prof. Dov. Ievinui į Izraelį, bet atsakymo negavo."

Šiam klausimui išspręsti reikia imtis labai energingų ir vieningos visų organizacijų ir lietuvių akcijos!"

Prelegentas priminė, kad VLIKas atmetė Los Angeles Pabaltijo Amerikiečių Laisvės Lygos nutarimą samdyti amerikiečių teisininkų kompaniją talkininkauti Pabaltijos tautų laisvinimo bylai, ir kad apie tai buvo pranešai iniciatorių dir. p. Mažeika. Priminė, kad Alta ir Diplomatine Tarnyba tam projektui nepritarė, kad JAV veikia Jungtinis Pabaltiečių Komitetas ir pasauliniu mastu - World Baltic Conference.

Taip pat prelegentas pabrėžė, kad "aš, kaip pirmas, ninkas, labai įvertinu VLIKO Valdybos narių atvirus pasisakymus Valdybos posėdžiuose, nes tai praplėsdavo mūsų akiratį ir iškėlė klausimai būdavo giliai išnagrinėjami".

/ bus daugiau /

MARIUS
KATILISKIS
DANTISTAI
/ tęsinys /

-- Nuostabiai pavyko.
Ji patenkinta šypsojosi. Išplėvė vandens švirkštu pa-
liestą vietą ir prikimšo vatos, patarė užsirūkyti cigare-
tę ir pailsėti keletą minučių. Ir su antruoju vyko pana-
šiai. Buvau nustebęs, kad taip greitai viskas susitvarkė.
-- Ar labai skauda?
-- O ne, ne... -- gyniausi visom išgalėm, nors buvau
kaip arklys laužtukais pažabotas, ir galva tuščia, kaip
išskobtas burokas.
-- Keletą dienų teks apseiti be rimto valgio, pasiten-
kinti sriuba ir pienu.
-- Savaiame suprantama. Širdingai ačiū, ponio daktare.
Išėjęs iš kabineto, laikydamasis dantistės patarimo
naudoti skysčius ir prisiminęs savo ankstyvos jaunystės
patirtį, užsukau pirmą užėigon. Dvi kleboniškos, tai
kaip uoga. Po vieną ant kiekvieno danties.
Mykolas Kazėnas prisipylė jau apšilusio alaus stikli-
nė, užsivėrė. Kaimynas kantriai ir įdėmiai klausėsis,
tarė:
-- Aš tai taip negalėčiau.
-- E, ką čia niekus, kai reikia tai ir gali. Norėtum
ar ne.
-- Ne visiems taip gerai išeina.
-- Man išėjo. Gal, kad turėjau patirties. Ką tik mano
užsiminta istorija, ne pirmutinė. Maždaug prieš dešim-
tį metų, kažin kas panašus buvo nutikę. Pasibaigė moks-
lo metai, visi patenkinti urulais mano. O manęs jau lau-
kia tėvas, atsipūsk, sako, porą dienų po visokių mokslų
ir tuojau kimsime į darbą. Mėšlavežis, matai, užėina.
Aš vaipausi, kauliū dviračio. Vis ketina ir ketina, tai,
girdi, paspėsi, kitais metais nupirksiu. O dabar tie me-
tai jau bus atėję. Kur tau senis, kad neturėtų iš ko, bet
jam tik ūkio darbai, niekas kitas.
Taigi, mėšlavežis. Du vyrai mėžia tvartuose, kad net
šakikočiai braška. Antrininko alaus ašotis ant palangės.
Nugeria mėžėjai ir tuojau širdį atgauna. Senis galėtų duo-
ti ir pirmakų, turi jo atsakančiai. Bet vyrai pasigers,
ir po darbininkų. Pirmakų alus baigtuvėms, tada galės
traukti lig soties. Piemenukas varinėja arklus. Trys
vaikėliai vienas po kito traukia į pūdyką, kur tėvas mažo-
mis krūvelėmis verčia. Mane pristatė kapstyti, drauge
su samdine mergina. Galėtų eiti pusmėgė, bet senasis
sumetė, kad nereikia laikyti gimnazisto dyko. Pusmė-
gė pravers namie prie ruošos.
Pūdymas skęsta geltoname sėvių žydejime. Jų stiprus
ir aštrus kvapas permuša mėšlo kvapą, nors jis pūdy-
mo platybese nėra bjaurus nei pykinantis. Darbas nebūtų

sunkus, tik aš nesitveriu apmaudo, kad esu kaip lažinin-
kas prirakintas prie šakės, ar kokio kito įrankio. Žinau,
po mėšlavežio prasidės šienapjūtė, o netrukus ir rugiai
nugels. Tad štai tau ir po vasaros, Gi, mano draugai pri-
siplanavę visokių dalykų. Vieni dviračiais važinės po
kraštą, lankydami istorines vietas, kiti baidarėmis mai-
šys Moletų ežerų labirintą. Arba pasileis Šventąja į Nerį
ir dar toliau į vakarus. Keli pasiruošę stoti Šventosios
uosto statymo talkininkais.
Negana to, pradėjo mausti dantį. Sudygčioja kaip ada-
tom, truputį atleidžia, ir vėl iš naujo. Naktį prasivar-
čiau ant šieno negalėdamas užmigti. Kiek tos vidurvasa-
rio nakties. Nespėjo sutemi, žiūrėk jau žara rytuose ko-
pia iš už miško. Patsai įmigis, bet kas tau leis miegoti.
Gaspadorius vaikšto po kiemą papsėdamas pypkę, svars-
tydamas ar kelti šeimyną ar dar pamigdyti. Ne toks jis,
kad leistų. Saulei tekant jau visi turi būti ant kojų. Šian-
dien žūt -- būt reikia baigti mėšlavežį.
O dantį jau gelia iš pasiutimo. Pradėjo tinti žandas,
tad toks ten ir darbininkas iš manęs. Senasis mačo ir
aiškiai nirsta vis paskersuodamas.
-- Paprašyk mamos. Duos kokių gyduolių.
-- Davė. Tėpė kažin kokia mostimi, tik kad nepadėda.
Iki pietų vargais ištraukiau, bet valgyt negaliu. Vyrai
sukrito pokaičio, kol arkliai pasiganys. Vyrai smagūs,
žino, kad su saule baigs. O pabaigtuvės bus kaip reikiant,
nes Kazėnas niekad neapsikaulina. Tik man suvis ne kas.
Sėdžiu ant griovio krašto žandą rankomis suspaudęs ir
linguoju į šonus. Tėvai buvo per daug.
-- Eik, sako, persirenk švariais drabužiais, tik gerai
ausiplausk rankas. Mama duos penkinę ir drožk pas dan-
tistą, kad ištrauktų. Matau, kad su tavim jau nieko gero
nėbebus.
Bus ar nebus iš manęs kas nors, tai tik man žinoti,
Jeigu pasakė visagalės tėvas eiti, tai ir einu. Traukiu po
tiesumais tasi per Jatulio kiemą. Jie dar mėšlo neveža,
bet matyt tam ruošiasi, nes šeimnininkas darbuojasi apie
tvartus.
-- Kur tu, Mykoliuk, pluoši, net sušilęs?
-- Ogi pas dantistą, dėdė. Dantį taip gelia, kad nebe-
galiu. Tėvas ir išvarė, kad ištrauktų.
-- Hm. -- lyg susimastė Jatulis. -- Eisi pas dantistą,
tai tik pinigą išmesi. Be penkių litų jis nepradės.
-- Aš turiu. -- atgniaužęs dėlį parodžiau pinigą.
-- Turi, tai ir turėk. Čia galim susitvarkyti ir be pi-
nigo. Parodyk, kuris dantis netvarkoj.
Išsižiojau ir parodžiau.
-- Aha, tai čia nedidelė bėda, lengvai prieinamas.
Sėksis ant sienojų, aš tuojau.
Mane ėmė siaubas, matant didelės, pūslėtais dėlnais
darbininko rankas, su įdiržusiais, pakumpusiais pirštais,
kai jis grabinėjosi apie burną. Pakilti ir bėgti -- šovė
mintis. Bet aš nebėgau, pasiėjau lyg prikalts prie sie-
nojų. Jisai tau metu ausiplovė rankas arkliais girdyti
lovėje ir atsinešė žnyplės, tokias ilgias ir siaurutes ir
matyt dar naujas, nes nespėjusios surūdyti.

-- Būk be baimės. Toj srity aš ne naujokas. Baigiau
sanitarijos puskarininkių mokyklą. Kurį laiką dirbau Ka-
ro ligoninėje, tai visko prisiziūrėjau. Nespėsi suskaičiuo-
ti iki penkių. Na, išsižiok.
Išsižiojau ir užsimerkiau. Staigus truktelėjimas ir bai-
sus, nusmelkiantis dygsnis, lyg perdalijantis visą perpus.
Pasijutau begulį aukštinkelį ant sienojų krūvos.
-- Nu, kelkis. Viskas tvarkoj, -- paduodamas man ran-
ką ir kitoje laikydamas žnyplės su kruvinu dantim. -- O
dabar eik ir gerai paskalauk. Ten prie šulinio kibiras
šalto vandens.
Dantį nebegėlė. Ir kaip jį begels, jei jo nebebuvo. Tik
toje vietoje prikli tuštuma ir savotiškas maudimas.
-- Žinai ką? Dabar būtų labai pravartu degtinės pa-
imti gerą gūrkšnį. Tai dezinfekuotų ir greičiau užgytų.
Gaila tik, kad namuose nei lašo. Ogi, va, ką. Būk geras,
Mykoliuk, ir pabėk iki miestelio. Neik į karčiamą, o į
monopolį. Turgavietė ir Vilniaus gatvės kampas.
-- Žinai. Tik ar man duos?
-- Nu, pasakė. Neduos tokiam vyrui.
Negaišdamas ir pasileidau. Neišėjus iš kiemo, Jatul-
lis šaukia:
-- Paimk skaidriosios ir du pasbon'ius. Su vienu ką
čia terlensies.
Miestelis palyginti netoli, ir nepraėjus valandai buvau
jau sukoręs į abu galus. Pasodino prieklėtyje ant suolo,
dėlno trinkelėjimu išmušė kamštį ir atkišo man.
Patsai atsinešė stiklinaitę ir gerą galą rūkytos dešros,
matyt atsilaužęs iš rinkės. Prisikliukino lygmaliai ir a-
kišo prieais.
-- Į tavo sveikatą, Mykolai. O daštą gali nuryti. Spjau-
ti ant žemės nevalia Dievo dovanos.
Nurijau. Ir šiluma kažkur nutekėjo.
-- Dabar išgerk stikliuką. Matysi, kaip skausmai pra-
eis.
Išgėriau. Ir teisybę jis sakė. Jokio skausmo, tik šilta
ir beveik malonu. Dabar nepasakyčiau kiek jų ten palen-
kiau.
-- Tik neprasitark, kad aš tau dantį traukiau.
-- Ne, ne, neprasitarsiu.
Saulė jau buvo netoli laidos. Kojos pinasi, lyg brėn-
dant per tankią ir aukštą žolę. Susiradau sodą nuošaliai
vietą ir išsitiesiau. Matyt buvau užsnūdęs, nes kai paki-
lau, prietema sunkėsi pro medžių šakas. Iš vidaus sklī-
do traškūs pabaigtuvių balsai. Nu, juk tėvas neskundė
pirmakų alaus, o mama buvo privirusi puikiausių varė-
kėjų su palatrūnais. ● ● ●

IŠ PRASILENKIMO VALANDĄ
Viešpatie nejaugi tie žingsniai yra tikrai mirusiųjų ir
aš tegyvenu vienas, kaip tas žiburys? Duryš darinėjasi,
ir žingsniai nueina ir grįžta. Atsiveriančios durys sustip-
rina riksmą. Jis nutolsta ir kartoja vienaip tarpais.
Jis plaukasi per sienas, skelia galvą ir, klaidiai suvato-
jęs, užlūžta vidury smegenų, tartum kruvinas ieties smai-
galys. Aš užsimerkiu ir užkemšu ausis, pilnas kratančios
baimės, o klyksmas prasideda iš naujo, skrieja korido-
riais iš neišivaizduojamos tolimos, atplėšia lubas ir pra-
kerta grindis.
Viešpatie, kaip sunku yra mirti, kokia ji klaidi, jei ji
palydima tokios šurprios nevilties raudos!

Juozas Šilėnas

VEIDU I ŠIAURĘ

Ištrauka iš ruošiamos spaudai knygos/

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

JURGAIČIŲ PADANGĖJE

30. -- / tęsinys /

Išgirdau artėjančius sunkius seniai girdėtus tėvo žings-
nius ir jo prislopintą balsą -- kas čia?
Ir žinai, stovėjau lyg žadą netekęs ir nedrįsau pasakyti,
kad jo sūnus. Tik po minutės prašnekau -- aš Jūs Jona.
Žaibu atsivėrė durys ir mes pasijutome vienas antro glė-
byje. Mūsų veidais riedėjo džiaugsmo ašaros. Sukilo mo-
tina, broliai, sesutė, visi buvome pilni neapsakomo
džiaugsmo. Jie jau mat visai nebesitikėjo mane kada nors
bepamatyti, laikė žuvusiu.
"Mano širdis neapgavo, aš jutau kad mūsų Jona dar
gyvas ir pas mus sugrįš". -- Motina kartojo savo nujaui-
tumo žodžius.
Ir žinai Juozai, žmogaus instiktas kartais, yra nuosta-
biai jautrus, nujaudžia ateities įvykius, baigė pasakoti sa-
vo pergyvenimus Sportininkas.
Taip, žmogaus instiktas kartais yra nuostabiai jautrus,
tik ji reikia mokėti pažinti, suprasti, pritariau aš jam.
Grįžę vyrai iš dienos darbo nutraukė mūsų pokalbį. Pus-
karininkas Varnagė praneša, kad šiandieną gausime pa-
pildomą maisto daavinį. Visi vyrai išskuba į kantiną ir
po pusvalandžio grįžta džiaugdamiesi su įvairiomis gėry-
bėmis, -- papirosais, vynu, degtine ir saldumynais.
Kambaryje pakyla nuotaika, degtinės, vyno ir rūkalų
svaigulyje užmirštami sunkūs dienos darbai. Atgyja ne-
nutrūkstamų kalbų klėgesys.
Gretimame kambaryje įsisiūbuoja nedarni daina, pro
atvirus langus ji plaukia iki antroje aikštės pusėje esan-
čių barakų, iš kurių sklinda vokiška karių daina. Ji lie-
jasi kartu su mūsų ir skęsta vasaros nakties tamsoje,
nebodama toluoje drebančios žemės durksėjimo.
Mūsų viršininkai Špicas ir Varnagė vaikšto po barakus,
liepia būti ramiems ir netrukšmauti. Ateina ir pas mus,
vertėjas ir Adomas pakviečia prie bendro stalo ir pasiū-
lo išgerti stiklą vyno. Neatsisako, prisėda ir išgeria,
giria vyną kad stiprus, giria ir mus, kad esame geri vo-
kiečių draugai, kad karas bus laimėtas ir didysis reichas
mūsų, kaip gerų talkininkų, nepamirš...
4 psl.

Lovoje gulėdamas, klausausi girtos Špicos kalbos ir ne-
tikiu jo pasakytais žodžiais. Tikrai žinau, kad rytinio pa-
tikrinimo metu vėl nevienam geram vokiečių draugui, pur-
vinu pleštuku braukys nosį ir rėks marš, marš, auslen-
dėr...
Jiems išėjus, dar ilgai nenutyla pakili nuotaika, dar il-
gai nesibaigia Šlubio ir Viršilos ginčas apie jų atsitrau-
kimo nuo Tarapečių fronto iš rusų apsupimo, kurį jiems
teko pergyventi būnant lietuviškų Batalijonų formuotėje.
Mat Šlubis ir Viršila abu seni kovų vilkai: vienas pus-
karininkas, kitas viršilos laipsnį pasiekė. Daugelį laiko
praleido Rytų fronte, bekovodamas su rusais ir raudon-
naisiais partizanais, daugelį sunkių atakų atlaikė, iš dau-
gelio apsupimų išėjo. Todėl, kiekvieną kartą, kada tik-
tai nors vienas užsimena apie praėjusius įvykius, visu-
met susiginėja dėl jau pamestų detalių, dėl tikrųjų datų,
kiekvienas tvirtindamas, kad buvo taip, o ne taip. Susi-
ginėja ir susipyksta, kartais ir nejuokais. Ima daužyti
stalo kampas kumčiais ir žodžiais apsimėto riebiais,
kaip tikri frontavikai. Susipykę išsiskiria arba tenka iš-
skirti ir vėl palaukti iki sekančio vakaro, iki naujos pra-
džios.
Taip ir ši vakarą. Visi nutilo, o jie dar vis nebaigia
apie savo žygdarbius ir nė vienas nenori nusileisti. Įdo-
mu pasiklausyti jų nesibaigiančių pasakojimų ir ginčų.
Tai savotiška pramoga, išblaškanti mūsų pilkų dienų vie-
nodumą. Ir mes laukiame, kartais pradėdame patys jų
ginčą.
Stebiuosi iš Adomo. Žinau, kad jisai yra svaiginančio
gėrimelio gerbėjas ir progai pasitaikius, niekuomet jo
neatsisakydavo. Bet ši kartą gautą vyno bonką įkišo į dė-
žutę ir net neparagavo. Tegu, esą būna kitam kartui, su-
grįžimo šventei atšvesti. Į dėžutę įdėjo ir saldinius,
esą vaikučiams lauktuvių būsią. Keistas tas Adomas, jau
nuo dabar sugrįžimo lauktuves ruošia savo mažiesiems.
Keistas ir bailus pasidarė, kaip niekuomet, oro pavojų
paskelbus: pats pirmas neria pro duris, slepiasi slėptu-
vėje ir paskutinis sugrįžta. Su juo kartu ir Japonas. Vy-
rai žino jų silpnę, todėl nekartą iškrečia ir šposą. Iš-
eina nakties metu į lauką ir po minutės grįžę praneša,
kad jau kabo iš rusų lėktuvų išmestos šviečiamosios bom-
bos ir prasidėsia bombardavimas.
Žiūrėk, už minutės Adomas ir Japonas išpėdino laukan,
pažiūrėti kur gi tos rusų lėmpos kabo. O vyrams juoko.
Ir tik po valandos kitos grįžta, būk tai visai kitais reika-
liukais lauke buvę...

plaukame grindis, išdukiname lovas, karštu vandeniu
plikiname blakes, skalbiame be muilo įjuodusius balti-
nius, nes muilo neturime ir negauname, nors daugelį kar-
tų Špicą prašėm. Nėra, neturi jo ir vokiečiai. Vietoje
muilo, naudojam prausykloje užtikts chloro miltelius. Su
jais plaukasi nebogai, tik labai nuėda rankas, suėda bal-
tinius ir jų kvapą nuolat jaučiam dėvėdami baltinius.
Visuose frontuose karo veiksmai vėl pagyvėjo. Radijo
žiniomis, kapituliavo Suomija ir Bulgarija. Vokiečių ar-
mija iš Suomijos turi pasitraukti iki rugsėjo 15 dienos.
Sąjungininkai anglai ir amerikiečiai artėja prie Belgijos
sienų, vietomis iki jų tik 60-40 kilometrų.
Rugsėjo 5 d. anglai ir amerikiečiai Belgijos sostinėje
Brukselyje ir artėja prie Antverpeno. Vokiečiai iš pietų
-- vakarų Prancūzijos traukiasi į Dijon-Nancy liniją. Ka-
rių ir civilių ūpas kritęs žemiau ulio.
Mes džiaugiamės Sąjungininkų laimėjimais ir tikime,
kad karas baigsis ateinančių pavasarį. Kartu statome sau
klausią, o kaipgi bus su mūsų tėvyne Lietuva?
Rugsėjo dešimtoji, sekmadienis. Vietoje poilsio, vos
spėjus paplėtauti, visi skubiai išvažiuojam iš vagonų iš-
krauti bombų. Graži, saulėta diena. Pakelės laukai ai-
suoja artėjančių rudenį. Pirmą kartą pravažiuojame
pro didelį Jurgaičių dvarą, kurio laukuose ir mūsų aėro-
dromas randasi. Už kilometro įsukame į prie pakelės
gražiai suaugusį pušynėlį, bombų sandėliuko vietą, už-
maskuotą augančiais medžiais.
Atskiroje geležinkelio atšakoje jau randame mūsų be-
laukiantį vagoną subombom. Bombas reikia išimti ir su-
krauti į trijų eilių krūvas nurodytose vietose, po dengia-
mais medžiais, netoli geležinkelio atšakos. Jos sveria
po 250 kilogramų, sunkus ir pavojingas darbas. Ant va-
gono durų briaunos padėdame du stiprius, ilgus medžius
ir jais atsargiai ridename žemyn iki žemės, užkeliam
bombą ant dviejų stiprių basilių ir keturiose pabaigiam
nešti į sandėliavimo vietą.
Kaikurių bombos gerai surūdijusios, metalo kevalas
šiurkštus, braižo rankas ir netrukus jos lieka pūslėto-
mis. Kartais bomba išslysta iš silpnųjų rankų ir pa-
vojingai šokinėdamos nuriėda žemyn iki kraunamos krū-
vos. Tai pavojinga, kartais stipriau sutrenkta, gali
sprogti.
Vieną vagoną ištuštinę, turime gerą pusvalandį poilsio,
kol sulaukiame sekančio. Miškelio properšose užtinkame
daug prisirpusių bruknių. Jas braukom ir valgom. Ran-
dame ir grybų. Būtų gerai prisirinkti, bet kur juos išsi-
virsti? Žalios pušaitės primena šlavės pakraščius žaliūges,
kokios jos mielos ir savos, ir koks malonus jų sakų kva-
pas! Jų žaluma guodžia mus ir stiprina.
Darbo pertraukos metu suskamba daina. Ji liejasi dar-
niai ir galingai.

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE/

BIRŠTONO MINERALINIS VANDUO

Nuo seno pagarsėjo Birštono mineraliniai šaltiniai. Dabar Kaune yra "Ragučio" įmonė, kuri dirba kartu su Birštono cechu. Joje per metus bus supilstoma apie 30 mil. butelių mineralinio vandens.

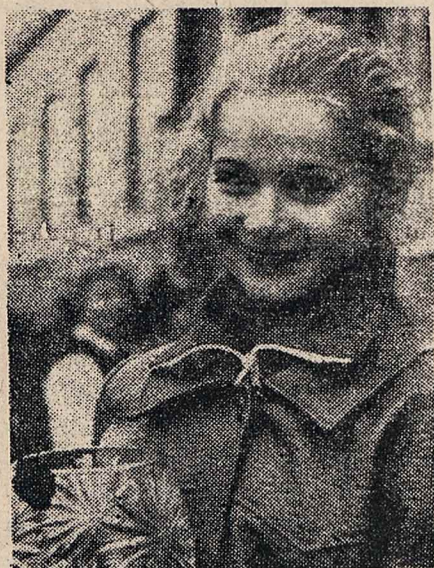
Birštone irgi plečiamas mineralinio vandens pasiskirstymas. Praeitais metais, kaip skelbiama vietinėje spaudoje, supilstyta 10 mil. butelių, pavadintų "Likėnų" vanduo. Pradedamas naujo šaltinio vandens rinkimas. Bus pavadintas "Biržų" mineralinis vanduo.

Šiais metais, rašoma, Lietuvai nebereikės importuoti mineralinio vandens iš tolimųjų, kaip išsireikšta "šalies rajonų". Kodėl nerašo "iš kitų tolimųjų respublikų" kas būtų ir teisybė ir teisinga?

JAPONŲ KNYGŲ PARODA

Egzotika aplankė Vilniaus Parodų Rūmus. Vyko Japonijos knygų paroda. Pateikta virš 1000 leidinių-mokslinė pedagogika, žinyrai, žodynai, vaikų ir turistinė literatūra, meno ir etnografijos albumai.

Ar japonai nežino, kad apie turizmą į užsienį, o dar į tolimąją Japoniją pavergtieji Maskvos lietuviai tik svajoti tegali...

Dalia Kutkaitė su laimėta taure

GABI JAUNA SPORTININKĖ

Meninės gimnastikos taurės varžybose Estijos sostinėje Tallinne ypatingai pasižymėjo Vilniaus 21-osios vidurinės mokyklos mokinė Dalia Kutkaitė pralenkusi Sov. Sąjungos varžoves. Laimėjo taure ir aukso medalį už pratimus su kuokelėmis.

Jeigu pasižymėjo sportininkai dalyvauja užsienio tarptautinėse varžybose jų gyvenamųjų kraštų vardai ar tautai priklausomybė Kremliaus vyriausybės įsakymu "ištrinama". Jie visi tampa "rusais" arba sovietais... Tokia "didžiojo brolio" globa

KAIP DIRBA MOTERYS

Daugiau kaip pusė iš 3.4 mil. gyventojų Lietuvoje yra moterys. Beveik visos dirba už namų ribų, net ir daugia vaikės motinos. Kartais ir vyriškos fizinės jėgos reikalaujančius darbus, kaip statybose ir kt. Joms atitenka dar ir namų darbai, neturint įvairių buto ir virtuvinių patogumų. Tai gal dar nebūtų pati blogiausia bėda. Blogiau, kad labai daug laiko tenka praleisti bešiovinėjant eilėse nuo vienos, prie kitos krautuvės, supirkinėjant produktus.

TARPTAUTINĖ MOTERS DIENA

Kovo 8 d. yra skelbiama tarptautinė Moters Diena. Ji ypatingai propaguoja Sov. Sąjungoje. Apie moterų lygį ir gyvenimą Sov. Rusijoje rasite šio leidinio 3 psl. spausdinamoje serijoje "Kai Sovietijos Moterys Atsiveria Viena Kitai", vert. A. Ž.

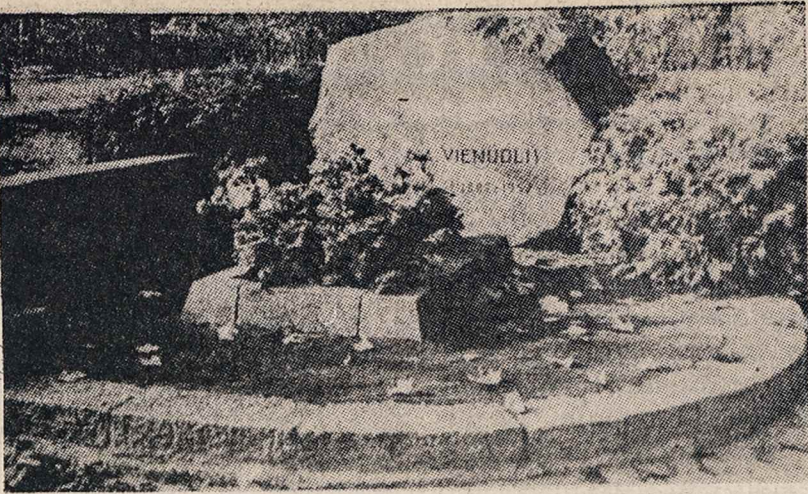
Šiais metais, nukreipiant dėmesį nuo Sov. Sąjungos agresyvumo, neteisėto, tebetęsiam Afganistano okupavimo, privertimo įvesti Lenkijoje karo stovį, sovietinė spauda ragina Moters Dienos šūkiu pasirinkti "Kova prieš atominį karą", "prieš ginklų lenktynes", ir t.t.

Pirmiausiai, tie šūkių turi būti nukreipti į pačią Sovietų Sąjungą, kuri nenustojo ginklavirusis, kur kariuomenės tarnyba privaloma, kur ir užimtųjų jų kraštų jaunuoliai verčiami kariauti su kad ir nieko bendro su jais neturinčiais afganais... "Taikioji" šalis Kubai, nuo 1960 metų pristatė ginklų \$2.5 bil. vertės. Iš Kubos vyksta įvairios karinės strateginės operacijos, stekiančios netik Lotynų Ameriką, bet ir Angolą Afrikoje.

JAV-bės turėtų apskelbti mulkinamiems per dešimtmečius Sov. Sąjungos gyventojams, kad JAV-bės net visuotinės karo tarnybos iki dabar neturėjo- tai kas tik-rasis "agresorius"?

VILNIAUS ŠILTADARŽIŲ KOMBINATAS

Vilniuje dirba šiltadaržių kombinatas, kuris 1980 m. išaugino 4755 t. daržovių. Pastatyta ir veikia šiltnamiai, kurie užima 26,1 ha plotą. Dirba 30 elektrikų, kurie rūpinasi tinkama šviesa per apvalius metus. Čia užaugintos daržovės ir gėlės duoda kombinatui 3 mil. rublių pelno per metus. Maždaug 2-3 t daržovių tenka Vilniui, visa kita- Anykščių, Rokiškio, Ukmergės, Molėtų, Švenčionių, Zarasų, Trakų, Alytaus gyventojams. Kasdien išvežamos ža žališios daržovės: salotos, petražolės, svogūnų laiškai.

Antanas Vienuolis-Žukauskas gimė Anykščių parapijoje, gyveno Anykščiuose. Mokėsi Liepojos gimnazijoje, studijavo farmaciją Maskvoje. Po I Pas. Karo grįžo į nepriklausomą Lietuvą, gyveno Vilniuje ir Kaune, dirbo korespondentu, 1920 m. buvo Švietimo Ministerijos Knygų Leidimo Komisijos sekretorium. Įsigijęs vaistinę, įsikūrė Anykščiuose. Rašė romanus, apsakas, legendas. Jo raštai perduoda melancolišą nuotaiką, galėjo gerai atkurti gamtos vaizdus ir nuotaikas; gebėjo realistiškai įsijausti į eikėjų psichologiją.

Šiais metais balandžio 7 d. sueina 100 m. nuo rašytojo Antano Vienuolio-Žukausko gimimo. Minėjimui besiruošiant, lietuviai tėvynėje tvarko rašytojo namus-muziejų, reikalauja eksponatų, aptvarkomos ir A. Vienuolio mėgtos ir lankytos vietos.

ALELIUJA

Garsaus Rusijos universiteto privatdocentas daktaras Stonis nebėvažiuos šiais metais Velykų nei į Krymą, nei į užsienį, kur jis kiekvienais metais vykdavo, tik nutarė aplankyti Lietuvą, neseniai pirktai tenai savo dvarelį.

Atvažiavo su savo ištikimu tarnu Jonu, kuris buvo vienišelis jo bendrakaivis visose kelionėse po Rusijos ir užsienio garsingias vietas. Nežiūrint į nebejaunus metus ir gerą medžiaginę padėtį, daktaras dar buvo nevedęs ir kažin, apskritai, ar galvojo jis apie gražiąją lytį ir apie nuosavos šeimos sukūrimą. Buvo tai žmogus susirūpinęs vien tik mokslu, užsidaręs, nekalbus, draugijos nemėgęs ir, gyvendamas dideliame mieste, be mokslo posėdžių ir viešų susirinkimų, kuriuose dalyvaudavo profesoriai ir miesto pinignieji, niekur kitur nesilankydavo.

Dargi nežinia, ar matė kas jį tetare, ar kur koncerte, - žodžiu sakant, privatdocentui, be jo mokslo, kažin daugiau ar kas rūpėjo.

Žmonės jį vadino "bedieviu iš didelio mokslo", tačiau visi gerbė, susitikę kėlė kepurės ir, neprabilę nė žodžio, lyg pasigailėdami, lyg stebėdamiesi, ilgai lydėjo akimis. Savo dvarelį daktaras lankė tik antrą kartą: pirmą kartą viešėjo atvažiavęs jo pirkti, antrą-dabar, Velykų. Velykos tais metais buvo ankstyvos, šlapios ir šalotos. Nors laukuose sniegas buvo nuleistas ir upės patvėnusios, tačiau naktimis šalo, o dieną niekur purvų nesiekė išbristi, - ir privatdocentas pasigailėjo Lietuvon atvažiavęs.

Tiesa, atsivežė jis daugybę knygų, mikroskopą ir šiaip įvairios mokslo medžiagos; be to dar, kasdien gaudavo paštu daugybę laiškų, knygų, brošiūrų.

Bet tai buvo paprastas daiktas, nes privatdocentas beveik tam tik ir buvo atvažiavęs Lietuvon, kad galėtų parašyti sodžiaus tyloj tris ilgus, rimtus, toliau nebeatidėlio- tinus mokslo straipsnius.

Keldavosi įsiai šeštą valandą ryto, eidavo gult - vienuoliktą išmušus, o kiaušų dieną darbuodavo užsidaręs didžiatjame rūmo kambary.

Retkarčiais, rytais ar vakarais, kai šaltis sutraukdavo purvą ir nebekli mpdavo kojos, privatdocentas išeidavo pasivaikščioti; paskui jį sekavo tarnas Jonas, šiltu pledu nešinas, prireikus, ponui apigauti.

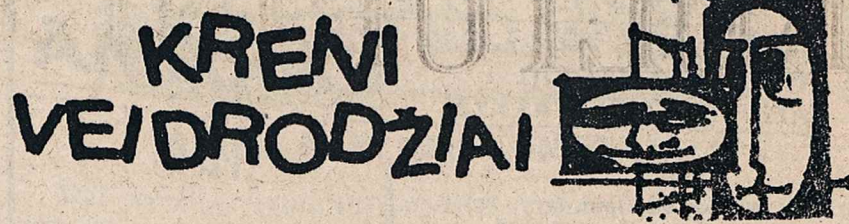
Į ūkį daktaras nesikišo, tačiau šaukdavo kartais prievaždį ir rimtai klausinėdavo apie ūkio reikalus. Nežinia, ar dėl prievaždžio šunų, ar dėl kitos kurios priežasties, visa dvarelis šeimyna staugė staugė, o prievaždas nuo ryto iki vakaro tiesiog nerimo ir, pono šaukiamas, visas nusiiminęs, ėjo tartum į teismą.

Bet visų blogiausiai klijosi virėjai Agotai, tik dėl kitų priežasčių: nebijojo ji prievaždo, nebijojo ir paties pono, kuris nė karto į ją dargi neprabilo, bet ją baisiai erzino daktaro tarnas Jonas: Agota nė kiek nemokėjo rusiškai, Jonas- nė žodžio lietuviškai, ir jiedviem susikalbėti buvo gyva bėda.

C Jonas, kaip tyčia: tik ji pradės pietus virti arba arbatą ponui ruošti, ateina į virtuvę, paniuręs, susiraukęs, stovi prie jos ir žiūri, kaip ji valgius gamina.

Niekur jis Agotos prie pono neprileisdavo: pats ir stalan paduodavo, pats ir nuimdavo, pats ir patalą ponui klodavo.

- Neduok tu, Viešpatie! Kad visus metus taip reikėtų, už jokių pinigų nesutikčiau, tegu mane nors ir auksu visą apipiltų. Kad pažvelgs, tarytum šakėmis perduria! - skųdavosi Agota savo dideliu bičiuliui, kerdžiui Augustinui, kuriam baisiai rūpėjo, ką ponas, per visas dienas užsidaręs kambariuose, veiktų. / bus daugiau/

IŠ MŪSŲ POGRINDŽIO SPAUDOS:

RAUDONASIS ROJUS

/tesinys/

"Kas tas Stalinas, ar caras?
Ar koks popas Jūs, ar ką?"
"Kur tau caras, komisaras
Toks ūsais, su "bluska".

Vertė sostą Nikalojaus
Jie su Leninu abu
"Liaudies priešus" nerokavę
Žemėn kasė be grabų

"E, tai, regis tas gruzinas
Senas rusų duobkasy
Tai ir jums įsiai, vadinas,
Padų švalniai nekasy".

Kur jis sėdi? Kremliaus soste
Ir su ponais dideliais
C mes vežame "kartoškas"
Ir kišenėm ir arkliais".

Kam jūs vežat? Kaip neveši...
Kas tik buvo atkaklus
Tas Donbase anglų kasa
Arba Volgos kanalus.

Šičia Stalinas tai greitas
Ir vagonų turi daug
Kad nereiktų pėsčiam eiti
Jis pavėžina... palauk...

Gretai viską sužinosi
Aš ir aiškinu va tau;
Kaimas sunkiai atsikosti
Ir atsako: "Suprantu".

"Tai Jūs mūsų nežinojot
Kas tik žino, tie visi
Smarkiai ploja ir dėkoja,
Kad paliko, nors basi.

Išdalinom dvaro žemę
Nuraminom kaip mažus,
Pasidžiaukit, kolei karas
C paskui... "kolchozus"
"C pas mus tai ko atėjot?"
"Aišku, tverti kolchozus:
Jūsų sviestą siųst į miestą
C jums siųst arbūzus".

"Kaip Jūs tveriat tą kolchozą",
Pamatysi, kaip išeis...
Viską atimam iš "rozo"
Ir paleidžiam su krepšiais.

Muilo burbulą išpūtus
Šypsos partija sena
C kolchozninkai, kaip matos,
Tuščiais krepšiais ir gana.

Laužom, skynam ir naikynam
O, kai nieko nebėra,
Tai po lygiai padalinam
Ir sušunkame; "Ura!"

Tai lyg būtų ir brolybė
Tokia laukia ir tavęs.
Ko šnairuoji, jei geruoju
Nesutiksi, tai išveš.

/ bus daugiau/

1982 METU EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

GEGUŽĖS 27, LIEPOS 22 ir RUGSĖJO 9
14 DIENŲ SU VISU IŠLAIKYMU IR APRODYMU:

- VILNIUS -
- MASKVA -
- LENINGRADAS -

Taipgi, mes paruošiam reikalingus dokumentus
atsikviesti vizitui Jūsų gimines iš Lietuvos!

KELIONĖS LĖKTUVU Į MIAMI TIK \$ 169.00.

Kreiptis: ADRIA VOYAGE INC.
4159 St. LAWRENCE Blvd.,
MONTREAL, P. Q. H2W 1Y7

30 METŲ PATYRIMAS KELIONIŲ PATARNAVIME!
TEL: (514) 844-5644

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ, SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11.30 IKI 12 VAL. NAKTIES

Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

14 % už 90 dienu term. ind.
14 % už 6 mėn. term. ind.
14 1/2 % už 1 metų term. ind.
13 % už 3 metų term. ind.
15 % už pensijų planą
14 % už namų planą
14 % už specialias taup. sask.
11 % už taupymo sask.
6 % už čekių sask.

IMA:

už asm. paskolas nuo 18 1/2 %
už mortgičius nuo 17 1/2 %

AKTYVAI VIRŠ 29 MIL. DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydįje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10 - 3	MOKA UŽ:	90 dienų termin. indėlius	14 %
Antradieniais	10 - 3		180-185 d. term. ind.	14 %
Trečiadieniais uždaryta			term. indėlius 1 metų	14 1/2 %
Ketvirtadieniais	10 - 8		term. indėlius 3 metų	13 %
Penktadieniais	10 - 8		pensijų s-tą	15 %
Šeštadieniais	9 - 1		spec. taup. s-tą	14 %
Sekmdieniais	9.30 - 1		taupomąjį s-tą	11 %
			depozitų-čekių s-tą	6 %
			DUODA PASKOLAS:	
			asmenines nuo	18 1/2 %
			mortgičius nuo	17 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Par-duodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

Henrikas Adomonis, skubėdamas gyventi, per Naujus Metus atšventė savo 65-tąjį gimtadienį/kuris tikrumoje bus vasara/. Nuotraukoje — priima dovanas iš dukters Vidos, šalia — žmona Čna, sūnus dr. A.H. Adomonis su žmona Kristina iš Montrealio. Pagerbime dalyvavo gražus skaičius draugų ir artimųjų.

• PRISIKĖLIMO PARAPIJOS METINĖ VAKARIENĖ rengiama KOVO 28 d. Meninėje dalyje — "Gintaro" dainininkės ir R. Paulionis.

• LIETUVIŲ EVANG. — LIUTERONŲ IŠGANYTŲJŲ PARAPIJOS CHORAS repetuoja kiekvieną pirmadienį 7:30 v. • Parapijos jaunimas buvo išvykęs čiuožti. Po to vyko bendri užkandžiai. Jaunimo reikalais rūpinasi E. Pamatitis. • Nuo balandžio pradžios parapija aptarnaus kun. Povilas Dilys.

IDOMUS PARENGIMAS

GUELPH UNIVERSITETE

Guelph Universitete rengiamas idomus Atvirų Durų "Open House" savaitgalis. Jį organizuoja savanoriai studentai College Royal patalpose, Guelphe, kovo 13-14 d. Visuomenė ir būsimiems studentams bus surengtos parodos iš įvairių žemės ūkio sričių.

Be to vyks studentų meno darbų, gėlių, tradicinių sėklų ir pašaro parodos, naminių gyvulių ir jų prieauglio paroda, studentų teatrinių pasirodymų ir "square

A. LUKOŠIUS

VILNIAUS KARALAITĖ

Vilniaus Karalaitės rinkimai — tai kartą metuose įvykstantis renginys, svarbus ir reikšmingas visoje čia bėvykstančioje mūsų kultūrinėje veikloje. Tai toli gražu nėra vien pramoginis ir šiaip mažareikšmis įvykis, skirtas tik mūsų žingeidumui patenkinti.

Specialaus parengimo — baltiaus metu iš eilės kandidatų, pačių šaukiamųjų šios kolonijos lietuvių, išrenkama viena, kuri vienerių metų bėgyje, visur kur tik prireikia, turi atstovauti ir reprezentuoti lietuvius. Šias garbingas pareigas laimėjusiai tuomi atitenka ne tik karalaitės karūna, piniginė premija mokslui tęsti, bet ir nelengvos pareigos visur ir visada kitataučių tarpe reprezentuoti lietuvius.

Mums, skaičiuojant nepergausiams ir dargi gyvenant tarp svetimųjų, norintiems bent kiek ilgiau išlikti "nesuvirškintiems" gyvenamos šalies "Tautų tirpinimo katile", tas yra ypatingai svarbu. Bene pats svarbiausias išrinktosios Karalaitės uždavinys, tai atstovauti lietuvių atstovavimas šiame mieste kasmet įvykstančiam didelio dėmesio užsipeilnuso "Tautybų Karavano" metu. Taipogi svarbu ir mūsų tautinės šventės, į kurias pakviėjami oficialūs šio krašto valdžios atstovai. Ypač nemažai ir kitokių įvairių tautybų pasirodymų mįrgaliuojančioje šio gyvenamojo krašto mozaikoje.

Šis visapusiškai ne vien įdomus, bet ir naudingas Karalaitės rinkimo renginys, jau kelinti metai iš eilės ruošiamas Toronto Lietuvių Bendruomenės Valdybos. Jį suorganizuoti pavesta gabiems ir energingiems šios kolonijos jaunuoliams. Apie šiuos jaunuolius, kurie praveda ir lietuviškąjį Vilniaus pavilijoną Tautybų Karavano metu, šioje skiltyje esane kartą užsiminė.

Šiame rinkiminyje pobūvis — baltis, kuriame dalyvavo 5 kandidatės, įvyko vasario mėn. 6 d. gerai pažįstamos LN Karaliaus Mindaugo ir Karalienės Mortos šventinėse.

Kaip buvo tikėtasi, didesnįją gausių svečių dalį šiame pobūvyje sudarė pats gražiausias, iškiliasias elitas. Jaunimas šiam pobūviui vadovavo, jaunimas vyravo, vyresniesiems buvo i

dance" varžybos.

Kovo 14 d. vyks studentų varžybos įvairiuose medžių kirtimo ir pjovimo metoduose.

Programos vyksta kovo 13 d., 9 v.r. — 5 v.p.p., kovo 14 d. — 11 v.r. — 5 v.p.p.

• Dalinio Ūkininko /part time farmer/ Diena vyks Kemptville College of Agricultural Technology, kovo 27.

DĖMESIO ŪKININKAMS

Laikas pranešti iki KOVO 25 d., ar pageidaujate pirkti, kurie patys nuima daržovių ar vaisių derlių. Toks metodas ypatingai yra populiarus atėjus braškių sezonui. Ontario provincijoje 70% uogų buvo parduota tokiems pirkejams.

Pranešant, reikia duoti ūkio vardą, telefoną, pašto

ką pažiūrėti, pasigrožėti, "akis paganyti".

Rinkiminėje programoje kandidatės atliko humoristinį vaidinimą, apie gražų, tačiau nusigynusį "karalaitę Vitą", — pasaka, kurią pranešėjams beskaitant, visoms kandidatėms buvo progos publikai pasirodyti. Po to, atsakinėjo į joms pateiktus specialius ne taip jau lengvus klausimus, liečiančius lietuviškąjį gyvenimą bei veiklą.

Susipažinkime su kandidatėmis 1982 m. Vilniaus karalaitės titulu: Laima JANUŠAUSKAITĖ, 20 m. studiuoja humanitarinius mokslus, taipgi literatūrą ir šoki. Danutė PETKEVIČIUTĖ 22 m. studiuoja istoriją ir politinius mokslus, Rasa RIMKUTĖ 20 m., studiuoja biologiją ir žada studijuoti mediciną, Rita RUDAITĖ 21 m. studiuoja tarptautinį santykiavimą ir politinius mokslus, Asta ŠERNAITĖ, 21 m. buv. Vasario 16 gimnazijos mokinė, studiuoja architektūrą.

Teisėjų komisijai, kurią sudarė V. Aušrotas, V. Bireta, S. Šarkutė-Barrow, G. Kuzmienė ir A. Senkus, nusprendus, 1982-riems metams Vilniaus karalaitę tapo Rasa RIMKUTĖ, o jos padėjėja — princėse Asta ŠERNAITĖ.

Labai pavyzdinčiai savo pareigas ėjusi 1981 metų Karalaitė Aldona Biretaitė, perduodama savo pareigas ir karūną naujai išrinktajai, linkėjo visakeriops laimės ir sėkmės. Tai buvo jos gyvenime patys svarbiausi ir nepamiršiami metai, — sakė ji.

Šio amato dėmesio susilaukusio parengimo komisija, kuri šį pobūvį suorganizavo ir pravedė, sudarė Vida Vaitiekūnaitė, Žibutė Šilininaitė ir Laima Kuliavienė.

Po rinkimų įvyko puikios vaišės, paruoštos tos srities specialistės J. Bubulienės. Vykoloterija, šypsojosi linksmi veidai. Šoko jaunimas, juos bandė pasiekti senimas, neatsilikio ir vidutiniškai...

Taip, ir aš ten buvau, viską mačiau, stebėjau ir atsigrožėti negalėjau... Kaip gera ir gražu, kad nors mūsų akys, širdys ir jausmai niekada nesensta, visuomet išlieka taip ištikimi tikėjimą geru ir grožiu, tuomi mus žavėdami, mūsų gyvenimo dienas praskaidrina...

kodą, pageidaujamas dienas ir valandas skynimui, nurodyti pagrindinį greitkelių ir kas auginama. Rašyti:

Robert H. Cobbleddick, Ontario Ministry of Agriculture and Food, VINELAND STATUON, Ont., LOR 2E0.

TORONTO SPAUSTUVĖJE NAUJA dail. ANTANČO TAMOŠAIČIO KNYGA

Dail. Antanas Tamošaitis paruošė naują tautodailės motyvais knygą — Lietuviški Margučiai. Ji bus puikiai iliustruota autentiškais margučių raštais.

Ši knyga tęsia didelį Tautodailės Instituto leidinių užmojį.

Knyga apie lietuvių tautinius drabužius susilaukė didelio pasisėkimo.

Tautodailės Instituto su teikiama žiniomis turėtų pasinaudoti ne tik jo skyriai, bet ir kitos organizacijos.

APDRAUDA

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilų
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

233-3334 — 231-2661 — 231-6228
3830 Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
M6P 1A5

Visais kelių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:
Tel. 533-3531

ottawa

MAŽI PAS MAŽUSIUS

Mūsų kultūrinės veiklos reiškinys pastebimas visur, kur tik yra nors ir nedaug lietuvių išeivių. Šalia didžiųjų lietuvių bendruomenės apylinkių: Toronto, Hamiltono ar Montrealio, kultūrinė veikla vis dar gyva ir mažose mūsų bendruomenės apylinkėse.

Nedidelė ir Londono lietuvių bendruomenės apylinkė, tačiau čia kultūrinės veiklos reiškinys nerodo jokių pavargimo žymių. Dar mažiau yra, kad londoniškai stengiasi talkininkauti ir padėti ir kitoms, ypač mažesnioms apylinkėms. Tiesa, pradžioje londoniškai padėdavo artimesnės Rodney ar Delhi apylinkės, bet paskutiniu laiku jie, kai tik gauna pakvietimą, nebijo ir toli mesinių kelių. Praeitų metų lapkričio mėn. pabaigoje pilnas didžiulis londoniškų autobusų buvo nuvykęs pas Sudbury lietuvius. Per Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimą londoniškai Sudbury atliko meninę minėjimo dalį. Š. m. sausio 20 d. londoniškai buvo nuvykę pas Ottawos lietuvių ir padėjo jiems atšvęsti VASARIO 16-tosios šventę.

PAMINĖTA VASARIO 16-toji

Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo 64-tąją sukaktį otaviškiai minėjo Glebe Collegiate" erdvioje salėje. Po Apylinkės Valdybos p-ko V. Radžiaus atidaromojo žodžio, nuskambėjus Kanados himnui, kun. dr. V. Skilandžiūnas sukalbėjo giliai visus sujaudinusią maldą. Tai buvo lyg Lietuvos — Kryžių žemės rauda.

Labai prasmingais ir paguodžiančiais žodžiais sveikino mus latvių ir ukrainiečių bendruomenių atstovai bei Nepriklausomos Estijos Generalinis Konsulas Kanadoje.

Nepaprastai turiningą pasikaitą, apibūdinančią mūsų tautos kančios kelią ir šių dienų gyvenimo nelemtas apraiškas skaitė dr. Petras Lukoševičius. Kaip gera būtų buvę, jei šią paskaitą būtų galėjusi išgirsti ir visa mūsų

sų plačioji išeivija ir ypač mūsų jaunimas...

Meninę dalį pradėjo Londono lietuvių "Pašvaistės" choras. Vl. Jakubėno "Nurimk, sesute" ne tik minėjimo klausytojams, bet ir Tėvynėje likusiems tautiečiams lyg sakytė sakė: "...dangus žvaigždutėmis nusėtas — nušvies mums kelią ateities".

Choras per kelis išėjimus scenon, savo dainomis, atrodė, pasiekė klausytojų širdis St. Gailevičiaus "Šiaurės Pašvaiste" ar suomių kompozitoriaus J. Sibelijaus "Prie marių", tiek savo melodijomis, tiek žodžiais labai tiksliai bendrai minėjimo nuotakai. Bet jau Br. Budriūno "Mano Protėvių Žemė" tikrai pažymėtina, kai chorui pritariant, londoniškės solistės Irenos Černienės galingas ir jaudinantis balsas pripildė visą didžiulę salę šauksmu Lietuvai! Sužavėti klausytojai nenuilstamai plojo...

Choras padainavo ir plačiai žinomų kūrinių: Gounod operos "Faustas" "Rytmečio dainą" ir Verdi operos "Il Trovatore" — žigonų dainą. Chorui dirigavo muz. R. Vilienė, akomponavo dabar studijas Ottawoje gilinanti Loreta Lukšaitė, buvusi aktyvi lietuviškoje veikloje londoniškė.

Londono tautinių šokių vėteranų grupė 8 poros/ "Sugrįžki Jaunystė" labai stilingai ir darniai pašoko "Šutą, Siuntė Mane Motinėle ir Ketvirtainį". Šokiai ypač sužavėjo otaviškį jaunimą. Ir šiai tautinių šokių grupei vadovauja D. ir M. Chainauskai.

Ottawos Mergaičių choralis "Ramunėlės", vedamas Rūtos Šiulytės, sutartinai ir su įsijautimu padainavo J. Gaubo bei A. Raudonikio dainą.

Minėjimas baigtas galin-gai aidint Tautos Himnui. Atrodė, kad minėjimas visiems paliko gerą įspūdį ir pridedo prie lietuviybės žadimo išeivijoje.

Londoniškiai toli ma keliol /apie 1,300 km į abi puses/ ir viešnagė pas otaviškius buvo taip pat patenkinti ir atsiveikindami, dainuodami traukė: "Iki kito pasimatymo!" I. Eimantas

VIETOJE GĖLIŲ KANADOS LIETUVIŲ FONDUI AUKOJO:

Staiga mirusiam torontiškui Jonui PETRAUSKUI atminti ir pagerbti, vietoje gėlių, aukojo Kanados Lietuvių Fondui: \$40, — V. ir A. Karauskai; po \$20, — K. Jurkštas, J. Kozeris, A. ir J. I. Ajukai, B. Misiulevičius, Juozas Ziurinskas; po \$10, — Jonas Maniška, Juozas Mockevičius, J. I. Ziurinskas, Pr. Ziurinskas.

Šeimai ir artimiesiems nuoširdi užuojauta!

Dėkojame — KLF

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS

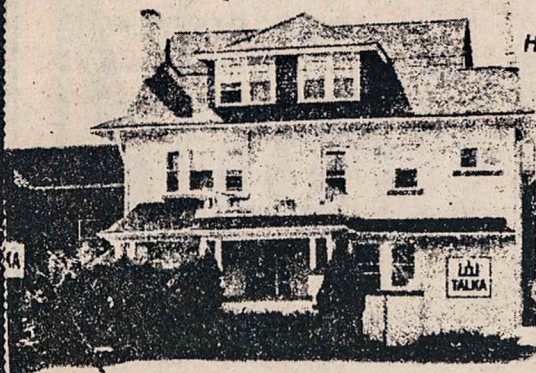
JEIGU NOTI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK ! LIETUVIŲ A A (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAMA KIEKVIENA TREČIADIENI! 119 MIMICO AVE. (Royal York Rd. ir Mimico Ave. kampas) TORONTE, 7.30 v.v.

SKAMBINKIT Tel.: 487-5591

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patarnavimais

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%	nekiln. turto pask.	18%
santūpas	13%	asmeninės paskolas	20%
term. depoz. 1 m.	14 1/4%		
term. depoz. 3 m.	13%		
reg. pensijų fondo	14%		
90 dienų depozitus	14 1/4%		

Ne mokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

DARBŲ VALANDOS: pirmadieniais—ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.
penktadieniais nuo 10 iki 7 val. šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Lietos—rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Hamiltonė š.m. KOVO 14 d., SEKMADIENI, 4 val. p.p.
JAUNIMO CENTRO SALĖJE

rengiamas

kultūrininkei rež. E. DAUGUVIETYTEI—KUDABIENEI,
šiemet laimėjusiai KLB Kultūros premiją,

—PAGERBIMAS

—KONCERTAS

—VAIŠĖS

- Vakaro kalbėtoju bus KLB V—bos vicepirm. inž. J. DANYŠ
- Koncerte pasirodys sol. Vyt. PAULIONIS,
akt. Vitalis ŽUKAUSKAS
ir pati LAUREATĖ
- Po iškilmų, — karšta vakarienė su vynu

Lietuviškoji visuomenė prašoma prisidėti prie mūsų
daug nuopelnų turinčios kultūrininkės pagerbimo.

Bilietai platinami iš anksto. Jų galima gauti pas
K. Mikšį, tel. 529-8593, E. Gudinskię, 547-1967,
Toronto-Liet. Namuose pas Ald. Byszkewicz'ienę ir
Anapily pas V. Aušrotą. Kaina — \$5, su vakariene — \$10.
RENGINIO KOMITETAS

**IŠRINKTA KLB HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBA IR
REVIZIJOS KOMISIJA**

Vasario 14 d. buvo išrinkta Pilipavičius, J. Grigalius, J.
KLB Hamiltono A—kės V—ba: Romikaitis. Į Revizijos Ko—
D. Pajerskaitė, K. Deksnys, misiją — J. Bajoraitis, Alf.
Br. Grajauskas, K. Mikšys, Patamsis, An. Povilauskas,
B. Pakalniškis, P. Kanopa, St. J. Tarvydas, Vl. Bagdonas.

SAN FRANCISCO

**GRAŽIAI PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
SUKAKTIS**

San Francisco LB Apylinkės Valdybos rūpesčiu vasa—
rio 7 d. buvo gražiai atšvęsta Vasario 16. Lietuvos ne—
priklaušomybės atsteigimo sukakties minėjimas pradėtas
pamaldomis, kurias atlaikė kun. dr. Vikt. Pavalkis, šios
apylinkės steigėjas ir garbės narys. Pamoksle jis iškėlė
Vasario 16 Akto reikšmę lietuvių tautai ir tą kraujo auką
kurį sudėjo savanoriai, kariai ir vėliau partizanai. Par—
tizanų kovos tęsėsi net septynerius metus, pareikalauda—
mos 35.000 jaunų gyvybių. Kova dėl tautos laisvės dar
tebesitęsia ir mes visi esame tos kovos liudininkai ir da—
lyviai, turėdami viltį Viešpatyje, kad Jis mūsų kovą lai—
mins ir lietuvių tautai suteiks šviesesnę ateitį.

Salėje susirinkus gausiam lietuvių skaičiui, apie Vasa—
rio 16 reikšmę žodį tarė žurnalistas ir daugelio stambių
veiklų autorius Br. Kviklys. Jis, atvykdamas iš Chica—
gos kartu atsigaubė ir Lietuvos pagrindinio originalinių
leidinių ir spalvotų Lietuvos bažnyčių skaidrės.

**3
Hour
Service**

**\$ 1.50 kelnes
pristatant
ir atsiimant**

SKAMBINKIT:

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146
766-1 CENTRALE

365-1143
495-906 rue. LaSalle

766-2667
2955 ALLARD

Hamiltono Vysk. VAI ANDŲ AUS ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS mažieji per VASARIO 16
minėjimą Mokykloje klausosi karių—ramėnėnų pirm. K. MIKŠIO įdomaus pasakojimo
apie Lietuvą ir stebi jo rodomus vaizdus. Šalia sėdi mokytojos D. Lukavičiūtė, S. Rau—
dienė, D. Kekienė ir Mokyklos vedėjas K. Mileris.

Br. Kviklys priminė, kad lietuvių tauta savo valstybi—
nės tradicijas gali išvesti iš istorinių laikų, kada 1219 m.
sritinis Lietuvos valdovas pasirašė sutartį su Voluinės
kunigaikščiu, o jau 1253 m. Mindaugas vainikavosi Lietu—
vos karaliumi. Amžių bėgyje mes turėjome didingų ir
tragiškų momentų. DLK Vytautas buvo sukūręs galingą
imperiją, kuri, susidėjus (1569 m. Liublino unijoje) su
Lenkija sužlugo ir abi valstybės neteko nepriklausomy—
bės 1795 metais.

Karų sąvartioje mūsų amžini priešai—kryžuočiai, len—
kai, vokiečiai ir rusai atplėšė mūsų tautos plačius pakraš—
čius, nutautino, bet tautos branduolys išliko sveikas. Vien
tik Amerikai maža lietuvių tauta atidavė virš milijono
pajėgiausių savo vaikų.

Pirmame ir II-me Pas. kare už Amerikos interesus,
kovėsi 20-30.000 lietuvių ir kiek jų žuvo, kas besuskai—
tys. Tuo tarpu už Lietuvos laisvę težavo tik vienas Ame—
rikos karys — ltn. Samuel J. Harris.

Už savo tautos egzistenciją lietuviai visą laiką kariavo
ir kovos galo dar nematyti. Tiesa, laikui bėgant keitėsi
kovos metodai, iš niekur nesulaukiant jokios pagalbos. At—
virkščiai: per pastaruosius 40 metų Lietuva didžiųjų ga—
lybių buvo prekybos objektas — ji buvo piršta, parduota,
išmainyta Teherano, Jaltos, Potsdamo ir galutinai nura—
šyta 1975 m. Helsinkio Konferencijoje, pripažįstant Sovie—
tų Sąjungai dabartines jos sienas. Tenka apgailestauti,
kad po tuo gėdingu aktu pasirašė JAV prezidentas G. Ford
ir net popiežiaus delegatas...

Ilgoje kovoje partizanai turėjo padėti ginklus, kada iš—
ryškėjo aukščiausiai minėtų konferencijų samokslas. Kova
pradėta vesti kultūrinėmis — pagrindinio spaudos pagalba,
nes nėra laisvės kitaip prabilti apie okupanto vedamą ge—
nocidinę politiką. 1972 m. pasirodžius LKB kronikomis,
Lietuvos pagrindinis šandienų leidžia: Aušra, Vytis, Pers—
pektivas ir kitus leidinius, kurie gina tautos interesus
visais įmanomais būdais, šaukdami visi svetur gyvenan—
čių lietuvių pagalbos. Perspektivų nr. II įrašyti sakiniai
byloja: — "Neginčytina ir tai, kad aktyvi išeivijos kova
dėl Lietuvos likimo visokeriopai stiprina mūsų kraujuo—
jančias žaizdas... Jei užaugaris bus tvirtas, tvirčiau lai—
kysimės pirmosios linijos".

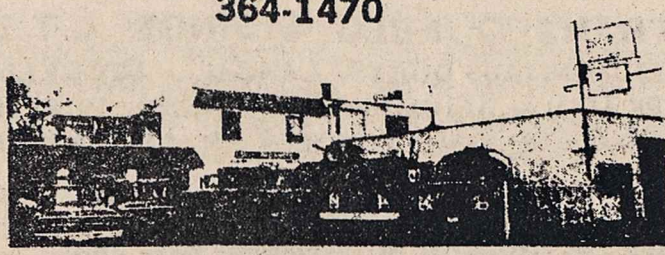
Išsivadavimo viltys? Paskutiniai įvykiai Lenkijoje ro—
do, kad be karo ištrūkti iš komunistinės vergijos neįma—
noma, o kariauti niekas nenori. Bet žinokime, kad prie—
šas kurio imperija sulydinta iš 122 pavergtų tautų, turi
daugybę silpnų. Nuolat ji spaudžia įvairios kitos bėdos.
Izraelio valstybės kūrėjas teisingai pasakė (Ben Huron):
— "Kas netiki į siebūslus, tas nėra realistas".

Vasario 16 Aktas yra tvirčiausia lietuviška piliis, nes
ji yra istorinė Lietuvos nepriklausomybės tvirtovė, ku—
rią mes privalome ginti ir jos legendas perduoti iš kar—
tos į kartą. Lietuvai laisvės niekas nedovanos, nes kiek—
vienas daboja tik savus interesus. Lenkija jau pradėjo
griauti sovietinę imperiją. Lietuvį tegul gaubia Vasario
16 legendos ir suteikia dvasinės stiprybės, kad jis galėtų
atkurti laisvą gyvenimą ir atstatyti Lietuvos nepriklauso—
mybės rūmą ant kankinių ir tremtinių krauju permirkusios
Lietuvos žemelės.

Pagrindinio leidinio paroda žiūrovams suteikė graudingą
vaizdą, palyginus su čia išleidžiamais liuksusiniais ma—
gaziniais. Bežiūrint šios parodos originalius dokumentus,
menasi Ad. Mickevičiaus žodžiai: "Lietuva, mano žemė,
šalele gimtoji, tas tik supras, kad tu jam sveikata atstoji,
kas jau Tavęs neteko..." Karių kyla ir klausimas: koks
išeivijos ryšis su pagrindinio kovotojais, su tauta ir ko—
kia mūsų veiksmų materialinė parama rezistentų ko—
vai?

**GUY
RICHARD
ROOFER — COUVREUR**
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys Guy RICHARD,
kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir
priemomomis kainomis. Namų stogo dengimui ar taisymui skambinkite:
364-1470

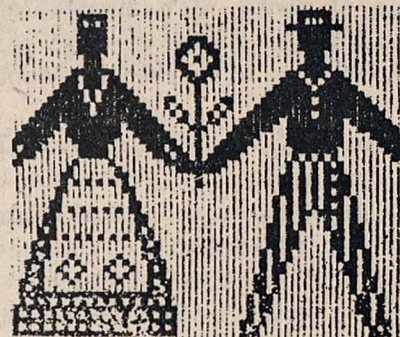

Couvertures de tous genres — All kinds of roofing
7725, Georges LaSalle

• VASARIO 16 GIMNAZIJAI
REMTI BŪRELIS Hamilto—
ne, vad. St. J. Daliaus, su—
rinko \$943, — kuriuos išsiun—
tė Gimnazijai.

Būrelis buvo įsteigtas
1965 m. Iki dabar išsiun—
tė virš 11 ir pusę tūkstančio
dolerių šiai Gimnazijai.

Šiuo metu Vasario 16 Gim—
nazijoje mokosi apie 60 mo—
kinių.

Laisvėje gyvendami, turime puikų gyvenimą ir dažnai
pamirštame pavartyti tuos skurdžius, prie žvakės švie—
sos rašomus pagrindinio leidinius: Aušrą, Vytį, Perspek—
tyvas, LKB kronikas ir kt., nesuprasdami, kad už jų ga—
minimą ir platinimą grėsia patekti į tolimą Sibirą ar psi—
chiatrinę ligoninę. Būkime tikri, kad pagrindinio kovoto—
jų tarpe nevaidina jokio vaidmens atsivertiniai partijų li—
kučiai, kurie mus skaldo ir erzina ir visokiais vardais
prisidengę "reorgai", kurie už pradžiumų stalo ryžtasi
mirū dėl Lietuvos laisvės. Okupuotoje Lietuvoje išsilo
nauji sąjūdžiai: Tikinčiųjų teisėms ginti komitetas, Hel—
sinkio grupės komitetas, Pabaltiečių jungtinis komite—
tas ir kt.

Br. Kviklio tartas žodis buvo iliustruojamas Lietuvos
bažnyčių spalvotomis skaidrėmis, kurios žiūrovams su—
kėlė jaunystės prisiminimų, kada motina už rankutės pa—
ėmusi mus vedėsi į bažnytelę gaudžiant iš aukštų bonių
varpams. Puikių bažnyčių pastatams lietuvis išpuošė miestų
ir miestelių aikštes, o koks jų stilius ir architektūri—
nų formų įvairumas, kurių kitame krašte vargiai ar be—
surasi. Lankė lietuviai savo bažnyčias ir suklaupę prašė
Aukščiausiojo maionės ir užtarimo savo sunkioje būtyje.
Tačiau, šiandieną daugelis jau neteko savo pasikirties ir
nuo bokštų nugriauti kryžiai, nes jie nereikalingi virtu—
sioms ateistinės propagandos muziejais, sandėliais ir šo—
kių salėmis. Anais laikais iš jų buvo skelbiama: tiesa,
teisingumas — leisti žmogui gyventi ir kurti.

Minėjimą užsklendė vietinė tautinių šokių grupė "Va—
karų Vaikai" pašokę keletą tautinių šokių, vadovaujami
D. Janutienės ir okordonu palydint R. Pažemėnui.

Publika dar ilgai dailinosi išpuščiais, besivaikšinant po—
nių suauktoais skanumynais, apiberdama Br. Kviklį įvai—
riais klausimais, į kuriuos jis mielai atsakinėjo.

P. Indrėika

london, ont.

JIS SU MUMIS ATSISKYRĖ

Šio vasario mėnesio 3 die—
nų, prie savo namų, kasda—
mas sniegą, staiga, širdies
priepuolio ištiktas, mirė Juo—
zas ALBRECHTAS.

Jis buvo gimęs 1902. VII.25
Sintautų miestelyje, Šakių aps.
Savo ankstyvesnėje jaunystė—
je, 1919 m. jis kariuomenėn
stojo savanoriu, nes norėjo

apginti prisikeliančią Tėvynę
Lietuvą. Būdamas nepilname—
tis, kad patektų į tėvynės gi—
nėjų eiles, turėjo nuslėpti sa—
vo gimimo metus, nes kitaip
nebūtų priimtas.

Tėvynę gindamas dalyvavo
sunkiuose mūšiuose ir su ki—
tais savanoriais ir kariais
parnešė laisvę. Užtarnautai
buvo pripažintas savanoriu—
kūrėju.

Kai vėl Tėvynę pavergė mū—
šis didieji kaimynai, J. Albrech—
tas su žmona turėjo pasi—
traukti. Pradžioje vargo Vo—
kietijoje, vėliau, karui pasi—
baigus, — Prancūzijoje, o

1951 m. pabaigoje, pradžioje
vienas, atvyko Kanadon. Vė—
liau čia persikvietė ir gausią
šeimą.

Kanadoje, iki išėjimo į pen—
siją, sunkiu praktiku pelnė
sau ir žmonai duoną. Jo trys
dukterys ir keturi sūnūs čia
subrendo, išsimokslino, su—

kūrė šeimas, ekonominiai
prasikūrė. Jų tėvas, pasi—
kęs su žmona, labai kukliai,
nors ir laisvame krašte gy—
veno ir laukė... Tėvynėi iš—
auštančio LAISVĖS RYTO.
Deja, Lietuvos kūrėjo—sava—
nomio viltys nepėjo išsipil—
dyti...

Londono lietuvių bažnyčia,
per gedulingas mišias, kaip
niekad, buvo tautiečiais per—
pildyta. Velionio J. Albrechto
karstas buvo apklotas mūsų
tautine vėliava. Iš atsisvei—
kinimo žodžių ir visų susirin—
kusių veidų buvo galima iš—
skaityti pažadas: "Velionio
šviesų atminimą parneškime
Tėvynėi". Karstą dengusi
vėliava buvo perduota velionio
žmonai ir palikuonims, kurių
paprastyta šią tautinę mūsų
relikviją taip pat saugoti ir
parnešti Tėvynėn...

Ilsėkis mielasis Juozai, kad
ir svetimoj, bet svetingoj Ka—
nados žemelėj...

Velionio J. Albrechto atmi—
nimui atžymėti, londoniečiai
paaukojo vietoj gėlių: Londo—
no lietuvių parapijai 246.50
dol., Londono lietuvių skau—
tams 80.00 dol., Londono
savi ir žmonai duoną. Jo trys
lietuvių mokyklai 64.00 dol.
ir Tautos Fondui 50.00 dol.

subrendo, išsimokslino, su—
L. E—tas

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.
Chateauguy, Verdon, Que.
Tel.: 691-4763 Tel.: 767-9956

Po \$ 30, - A. Pauliukas, K. Mileris - iš Hamiltono;
J. Astraukas - Toronto, dr. M. Ramūnienė - Ottawa, Pr. Su-
sinskas - Calif., JAV;

po \$ 26, - W. Dauginis - Toronto, Br. Kirstukas - Mont-
real, A. Petkevičius - Hamilton;

Po \$ 25, - A. Lukošius, K. Daunys, A. Keršienė, T. Stanu-
lis - Toronto; M. Kizis, A. Petraška, J. Stropus - Ont., Iz. Va-
syliūnas, A. Griška - JAV.; P. Polgrimas - St. Catharines;
J. Cseila, V. Kerbelis - Montreal; A. Viskantas - LaSalle;

po \$ 20, - Vl. Erslovas, E. Juknienė, A. Dimitrijevas,
J. Petrauskas, V. Petratis, B. Rukša, J. Lukošius, K. Stirbys,
K. Lukošius, J. Gustainis - Toronto; A. Burba, Vl. Mockus, A. Patamsis, N. Aukštikalnis, A. Gver-
dys, V. Platakis, S. Šetkus - Ont.; P. Vičiulis - Val d'Or;
P. Bulkė, C. Šarūnienė - Hamilton; S. Bičiūnienė, - Ottawa;
J. Vilkas, V. Žilinskas, P. Šukys, Ig. Kriukelis, L. Bernotie-
nė, I. Grigelis, M. Petrauskis, J. Kęsgailienė, A. Paškevi-
čienė, St. Vaičekas, Pr. Barteška, V. Skaisgiris -
Montreal; P. Verykis, A. Kazlauskas, A. Blauzdžiūnas, Br.
Abromonis, A. Augaitis; R. Vabolis, Pr. Mickus, Alb. Ur-
bonas - Que.; A. Dundulis - Chicago; A. Nagie, Lemont,
ILL.; E. Kalasauskas - Winnipeg; M. Jasaitytė - Pembroke

Visiems nuoširdžiai dėkojame!
/ bus daugiau /

MIRUSIEJI:

• Mirė Jurgis KUKENIS,
gyvenęs prie Brome Lake.
Kanadoje išgyveno virš 50
metų. Paliko žmoną Anelę
ir kitus artimuosius Lie-
tuvoje.

Užuojausi arti miesiems.

ŠV. ČNOS DRAUGIJOS
SUSIRINKIMAS įvyks KVCV
14 d., po pamaldų, Seselių
Namuose.

PASKAITA RŪTOS KLUBE
KVCV 17 d. 2 val. p.p. Sese-
lių patalpose inž. I. Mališka
skaitys pranešimą apie Ka-
nados Popierio Pramone.
Kviečiami ir nenariai!

• VERBYLA Juozas gulėjo
Montreal General ligoninėje,

kur buvo operuotas. Dabar
jau sveiksta namuose.

NAUJA KLKM DRAUGIJOS VALDYBA

Naujoji Valdyba pasiskirs-
tė pareigomis: G. Kudžmienė -
pirmininkė, D. Staškevičienė -
vicep-kė, B. Rupšienė - sek-
retorė, E. Kerbelienė - izdi-
ninkė, T. Čipkienė ir Ald.
Mališkie - narės.

Numatytas Draugijos 30
metų veiklos sukahties mi-
nėjimas gruodžio mėnesį.
Bus įdomi meninė programa.
Norima surengti B. Balsie-
nės keramikos ir gintaro, si-
dabro išdirbinių parodą.

KŪDIKIO LAUKTUVĖS

B. ir M. Makauskų namuose
buvo surengtos gražios kūdi-

Sol. Gina Čapkauskienė sausio 24 d. Chicagoje. Iš kairės -
Marija Rėmienė - Koncerto Rengimo Komiteto p-kė, muz.
Aloyzas Vasaitis, akomponavęs solistei. Jis diriguos or-
kestrą sol. G. Čapkauskienės plokštelės įrašymui, solistė
ir Birutė Bagdonienė, Plokštelės I eidi mo Komiteto pir-
mininkė. Toronte Plokštelei Leisti Komitetui paremti
koncertas įvyks BAIANDŽIO 4 d., I cietuvių Namuose,
Montrealyje - toks koncertas įvyks gegužės 1 d.

kio lauktuvės Kristinai Ben-
džiūtei - Makauskienei. Buvo
susirinkusios apie 30 mote-
rų, kurios pasveikino Kristi-
ną, apdovanojo gražiomis do-
vanomis kūdikiui. Labai gra-
žiai ir įdomiai buvo paruoš-
tos vaišės.

KUR BŪSIMIEJI BENDRADARBIAI?

Montrealyje, Vasario 16 d.
minėjime prie įėjimo salėn,
jaunos lietuvaitės platino tik
išleistą Šeštadieninės Mo-
kyklos laikraštėlį "Liepsna".
Gražiai išleistas, 25 pusla-
pių, mėlynų, paprastai pri-
segtu viršeliu. Redaktore
pasirašo Aida Lukoševičiū-
tė.

Redaktorės žodyje aišku,
kad tokie leidiniai išlei-
džiami kasmetai, bet nevi-
sus juos prisimenu, kaip jie
atrodė. Prisimenu gerai
pirmuosius, jau prieš daugė-
lį metų pasirodžiusius ir
prisimenu, kaip tada tikėtasi
buvo priaugusių "NL"
bendradarbių. Anie, pirmųjų
metų "Liepsnos" rašinėlių
autoriai šiandien yra užaugę
žmonės, bet anoji mano vil-
tis neišsipildė. Kaip tada
trūko korespondentų iš jau-
nųjų Montrealyje, taip jų
trūksta ir dabar. Tada jų
kūriniai - kaip mokinių - la-
bai gerai atrodė, gal net-
pergerai. Tačiau tolimesnės
pažangos neparodė.
Šių metų "Liepsnoje" ra-
šinėliai yra labai originalūs,
pagal vaikų amžių ir atrodo,
kad nei tėvų, nei tėvukų su
pagalba neprisidėta. Čiai la-
bai svarbu jaunam kūrėjui,
kai jis randa laikraštėlį -

Pr. Paukštaitis

RENKU

Senas lietuviškas knygas,
laikraščius, plokšteles ir
kitą lietuvišką medžiagą.
P. ADAMONIS
Tel: 722-3545

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS
DARBAS
SAVININKAS: John OSKOWICZ
8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5
Tel: 321-1975

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS

"LITAS"

VISUOTINIS METINIS NARIŲ

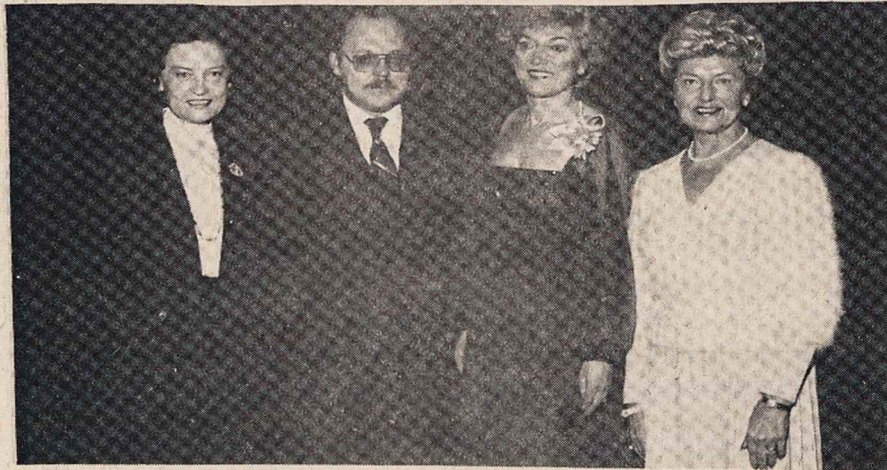
SUSIRINKIMAS

ŠAUKIAMAS 1982 m. KOVO mėn. 20 d. 4 val. p.p.
Šv. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE
REGISTRACIJA PRASIDEDA 3.30 val. p.p.

VISŲ LITO NARIŲ SUSIRINKIME DALYVAVIMAS BŪTINAS
PRAŠOME BŪTI LAIKU

PO SUSIRINKIMO - VAKARIENĖ (NEMOKAMAI)

"LITO" VALDYBA

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Term. indėlius 1 m. 14.5 %
Certifikatus 15 %
Spec. Taupom. s-tas... 13 %
Taupymo s-tas 11 %
su apdrauda iki \$ 2,000
Trumpalaikius indėlius... 14 1/2 %
už \$ 20,000 ir daugiau
Čekių s-tas 6 %

DUODA PASKOLAS:

Nekilnojamo turto,
Asmenines ir
Prekybines.
Paskolos mirties
atveju apdraustos
iki \$ 10,000

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč. 9 - 3	-----
Ketvirtadieniais 12 - 8	6 - 8
Penktadieniais 12 - 6	12 - 6
Sekmadeniais 10:15 - 12:30	-----

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gotavų polių
- Vasaros laikus saugojimas (Storage)
- Siuvu ir remdėliuoj
- Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE SUITE 500A MONTREAL, QUEBEC H3A 2G6 TEL. 288-9646

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASIC INC.
NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSISKAS
PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel.: 273-9181 Namu: 737-0844.

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P.Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P.Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal HT-3A6

TEL 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A.C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- * NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- * NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- * MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU ĮŠIMTIMI JŪMS, PASITARNAUS-!
- * UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINUODOKITE!

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU
Manager'iu Leo GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINE

Aridoryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmodieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P.Q.
Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P.Q. Tel. 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS B.A., B.C.L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS

J.P. MILLER B.A. B.C.L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 366-2063 1/2 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.
4701 Bannantyne, Verdun (kampus 2nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P.Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142